

Agrárpiaci Jelentések
TEJ ÉS TEJTERMÉKEK

Tej és Tejtermékek
XVII. évfolyam, 01. szám, 2014
2013. január 20.

Megjelenik havonta

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Mándi-Nagy Dániel
mandi-nagy.daniel@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piaci Árinformációs Rendszer
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Tej és Tejtermékek piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Élőállat és Hús; Gabona és Ipari Növények piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt
Telefon: (+36 1) 476-3064

Tartalomjegyzék

ÖSSZEFOGLALÓ.....	3
TEJPIACI JELENTÉS.....	4
Agrárpolitikai hírek.....	10
Tejpiaci adatok.....	11
Magyarországi piaci információk.....	17
Nemzetközi piaci információk.....	20
A tejtermelés és a tejfelvásárlás alakulása néhány országban.....	26
A tejtermékek határidős jegyzései.....	34

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

ÖSSZEFOGLALÓ

Magyarországon a nyerstej termelői átlagára 95,95 forint/kg volt 2013-ban, az előző évihez képest 11 százalékkal emelkedett, így megdőlt a 2012. évi árrekord (86,30 forint/kg). A nyerstej felvásárlása 6 százalékkal volt kevesebb 2013-ban, mint az előző esztendőben. A nyerstej kiviteli ára 115,61 forint/kg volt 2013-ban, 26 százalékkal nőtt egy év alatt és a termelői árat 20,5 százalékkal haladta meg. A teljes zsírtartalmú nyerstej kivitele 8,5 százalékkal csökkent egy év alatt. A nyerstej 71 százalékát a termelők és a kereskedők, 29 százalékát a feldolgozók vitték külföldre. A termelők és kereskedők nyerstejkivitele 13 százalékkal csökkent, a feldolgozóké 5,5 százalékkal nőtt egy év alatt.

Az Európai Bizottság középtávú prognózisa szerint az EU tehéntejtermelése 2023-ra elérheti a 157,3 millió tonnát, ami 5 százalékkal több a 2012. évinél. A tejkvóta 2015. áprilisi 1-jei megszüntetése után a tejtermelés erőteljes bővülésére számítanak azokban az országokban (Lengyelország, Hollandia, Dánia, Németország, Ausztria és Ciprus), ahol a tejkvóta visszafogta a termelés növekedésének ütemét. Az előzőekben felsorolt tagországokban a tejkvótaár is emelkedik a tejkvóta 2015. április 1-jei megszüntetéséig. A tej felvásárlásának csökkenésére Magyarországon, Horvátországban, Romániában, Bulgáriában, Szlovéniában, Finnországban, Szlovákiában, Görögországban és Csehországban számítanak az elemzők. Az EU-ban friss tejtermékek és a vaj termelése egyaránt 3 százalékkal, a sovány tejpore 11 százalékkal, a sajté 12 százalékkal, a tejsavóé 15 százalékkal nőhet, míg a teljes tejpore 9 százalékkal csökkenhet 2012 és 2023 között. A sovány tejpore harmadik országokba irányuló kivitele 22 százalékkal, a sajté 32 százalékkal, a teljes tejpore 47 százalékkal nő, míg a vajé 12 százalékkal, a teljes tejpore 18 százalékkal csökken. A vaj magántárolási készlete 2014-ben előreláthatóan 70 százalékkal nő az egy évvel korábbihoz viszonyítva, majd stagnál a megfigyelt időszak végéig, ugyanakkor az intervenciós raktárak 2023-ig üresek maradnak. A sovány tejpore intervenciós készlete előreláthatóan üres marad 2023-ig, míg a magántárolási készlete 2014-ben 20 százalékkal nőhet az előző évihez képest, majd várhatóan nem változik 2023-ig.

TEJPIACI JELENTÉS

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára rekordszintre emelkedett, 2013 decemberében 105,99 forint/kg volt, és 16 százalékkal haladta meg az egy évvel korábit. A zsírtartalom 0,07, a fehérjetartalom 0,02 százalékponttal nőtt egy hónap alatt. A felvásárlás a novemberinél 7 százalékkal volt több.

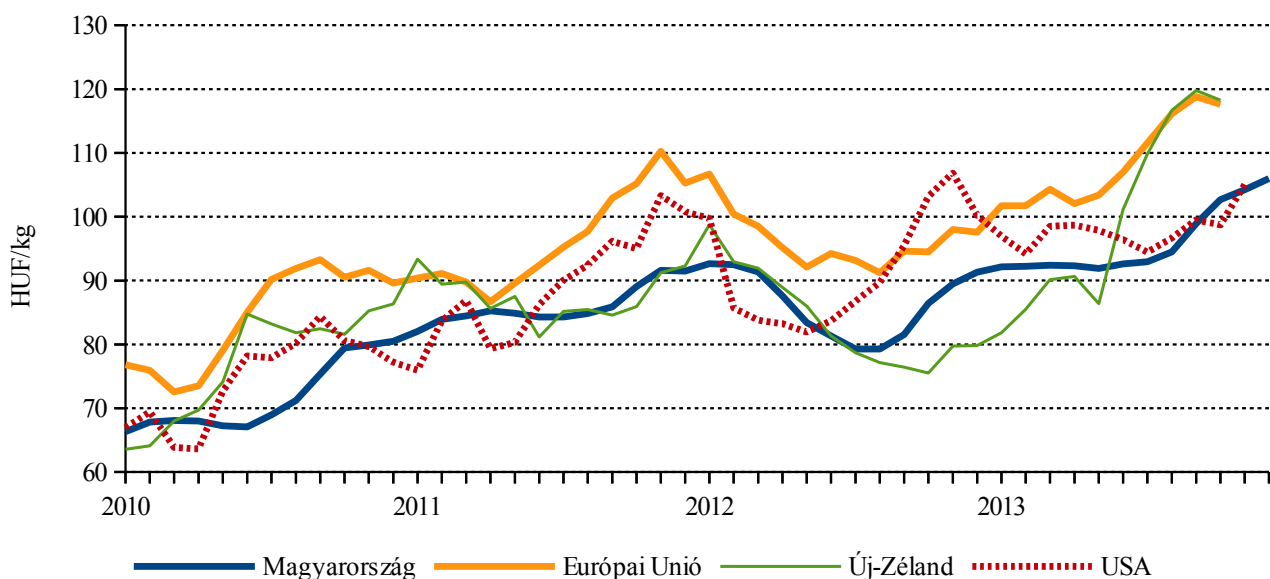
A nyerstej termelői ára Új-Zélandon 2 százalékkal csökkent, az Európai Unióban 2 százalékkal, az USA-ban 4 százalékkal nőtt 2013 novemberében az októberihez képest. Az USA-ban, decemberben a nyerstej ára további 1 százalékkal emelkedett egy hónap alatt.

A nyerstej azonnali (spot) piaci ára Olaszországban a 2013. 48. és 2014. 2. hét között 10,5 százalékkal, Hollandiában a 2013. 48. és 2014. 1. hét között 26,5 százalékkal csökkent, majd egy hét alatt 3 százalékkal emel-

kedett. Magyarországon a nyerstej kiviteli ára 126,58 forint/kg volt decemberben, 19 százalékkal haladta meg a belpiaci árat. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele 5 százalékkal, a feldolgozóké 14 százalékkal nőtt decemberben a novemberihez képest, így a nyerstej exportja összességében 8 százalékkal volt több a novemberi mennyiségnél.

Magyarországon a tehéntúró és a Trappista sajt feldolgozói értékesítési ára nem változott, a 2,8 százalék zsírtartalmú dobozos friss tejé 1 százalékkal, a tejfölé 2 százalékkal emelkedett 2013. decemberben a novemberihez viszonyítva. A KSH adatai szerint a Trappista tömbstajt fogyasztói ára 2 százalékkal csökkent, míg a pasztörözött 2,8 százalék zsírtartalmú friss tejé 1 százalékkal nőtt ugyanebben az összehasonlításban.

1. ábra: A nyerstej termelői árának alakulása a világon

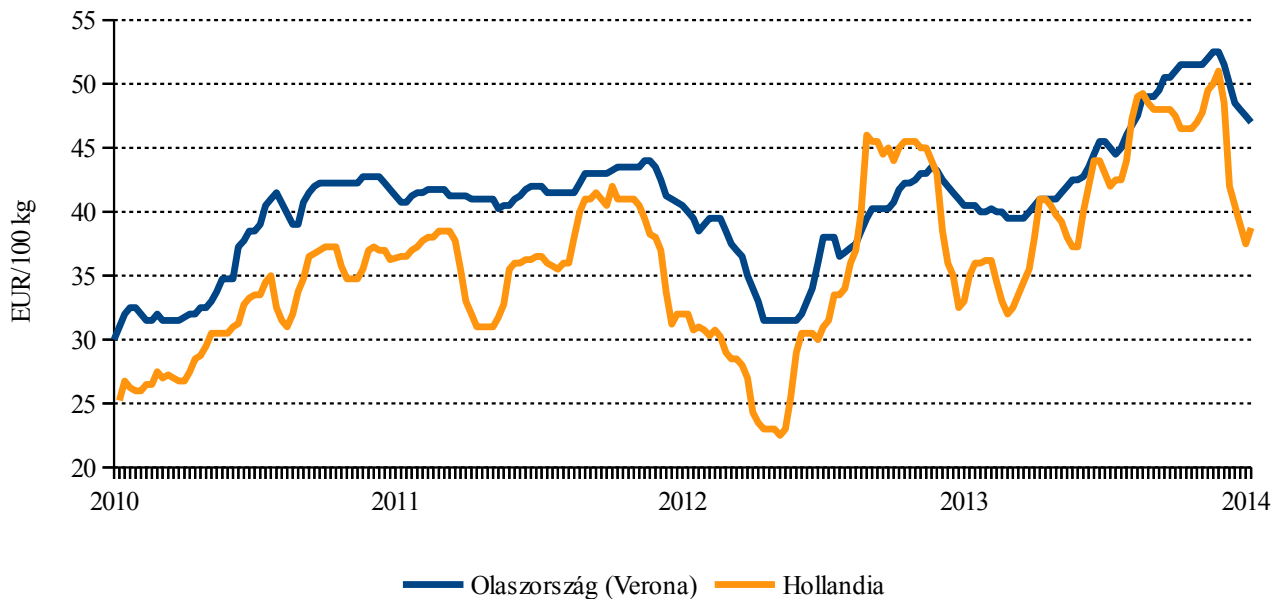

Forrás: AKI PÁIR, LTO, USDA

Hollandiában a nyerstej azonnali (spot) piaci ára áfával és szállítási költséggel 38,75 euró/100 kg volt a 2. héten. Az olaszországi Veronában a nyerstej azonnali (spot) piaci ára január 13-án áfa és szállítási költség nélkül 47 euró/100 kg, a Németországból és Ausztriából származó 3,6 százalék zsírtartalmú nyerstejé 46,5 euró/100 kg, a fölözötté 26,5 euró/100 kg volt.

Olaszországban, Lodi városában a nyerstej azonnali (spot) piaci ára ugyanekkor áfa és szállítási költség nélkül, 60 napos fizetési határidővel 46 euró/100 kg, a 3,6 százalék zsírtartalmú Franciaországból és a Németországból származó nyerstejé egyaránt 46 euró/100 kg, a fölözötté 29,25 euró/100 kg volt.

2. ábra: A nyerstej azonnali (spot) ára Olaszországban és Hollandiában

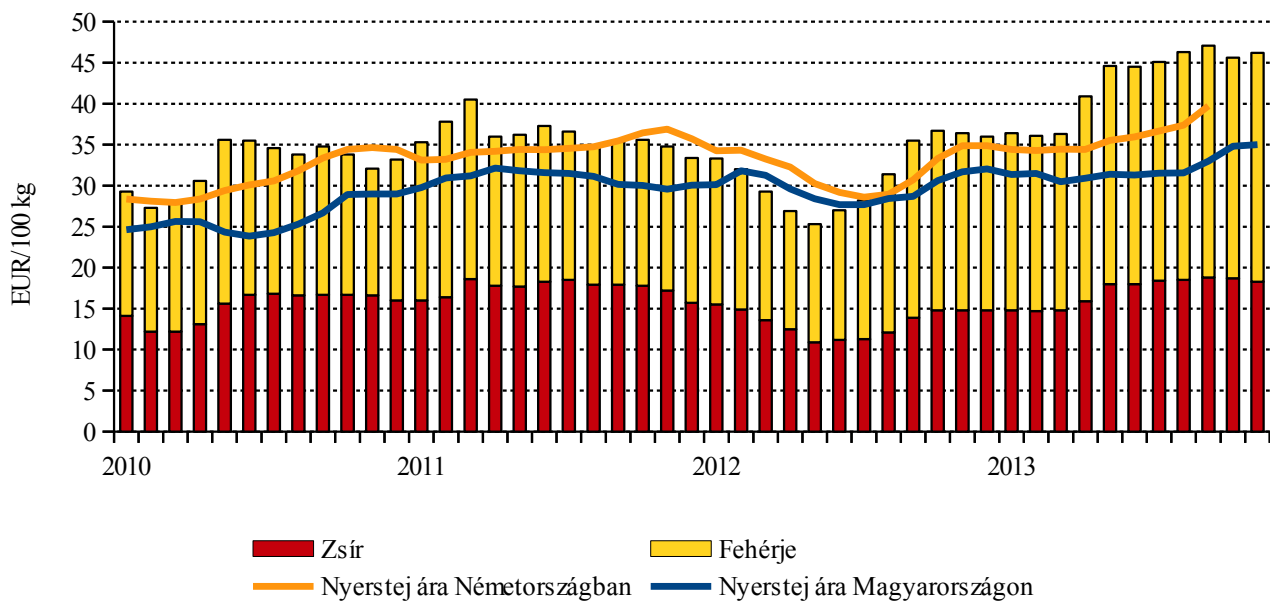

Forrás: CCIAA di Verona, DCA-Markt

A németországi Élelmiszer-gazdasági Kutató Központ (*ife*) havi rendszerességgel közzéteszi a nyerstej alapanyagértékét 4,0 százalék zsír és 3,4 százalék fehérje beltartalomra vonatkozóan. Az alapanyagérték tükrözi a nyerstej összetevőinek (zsír, fehérje) árát, amelyet a

hannoveri és a kempteni árutőzsde vaj és sovány tejpor jegyzései alapján határoznak meg. A zsírtarték 2 százalékkal csökkent, míg a fehérjeérték 4 százalékkal, az alapanyagérték 2 százalékkal nőtt 2013 decemberében az előző havihoz képest.

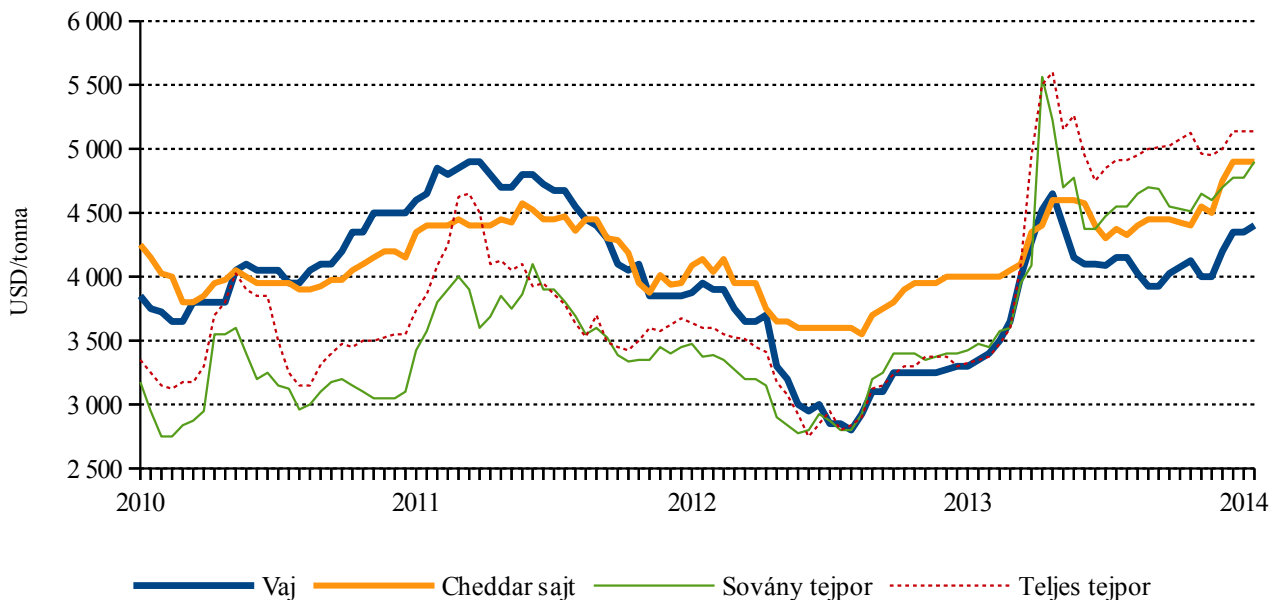
3. ábra: A nyerstej alapanyagértéke és ára Németországban, a nyerstej ára Magyarországon

Forrás: ife, BLE-BMELV, AKI PÁIR

A világpiacon a 3. héten a teljes tejpör feldolgozó értékesítési ára (FOB Óceánia) 4 százalékkal, a sovány tejpöré 7 százalékkal, a Cheddar sajté 9 százalékkal, az ömlesztett vajé 10 százalékkal nőtt a 47. hetihez viszonyítva.

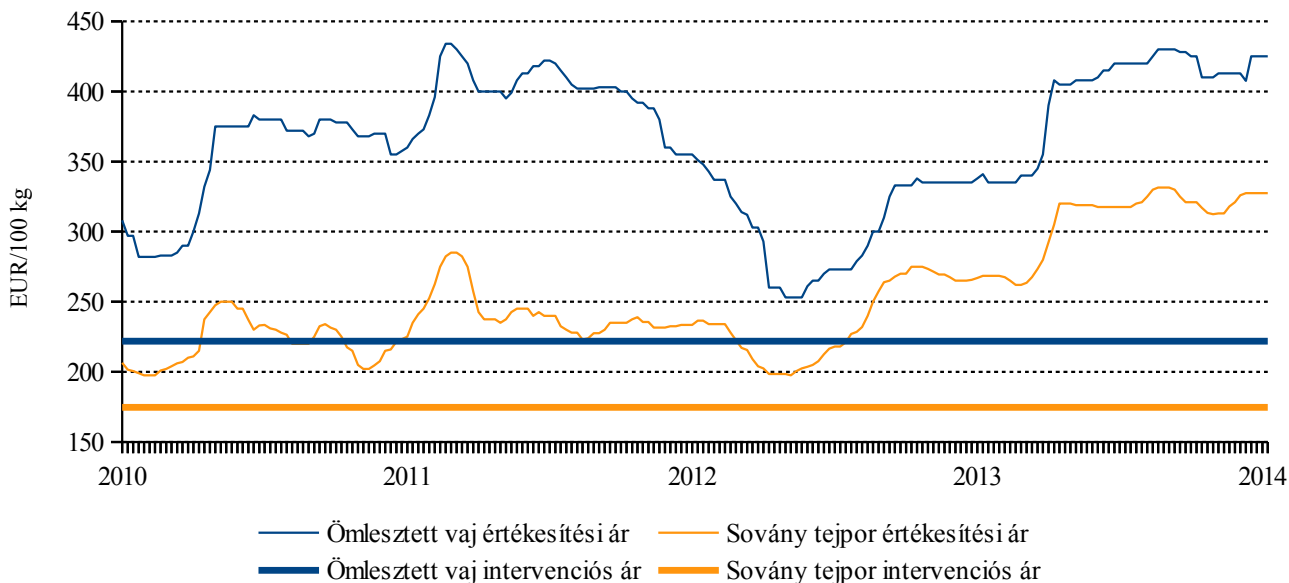
4. ábra: A tejtermékek világpiacon (Óceánia) értékesítési ára

Forrás: USDA

Németországban az ömlesztett vaj ára a 2014. 2. hétben a 2013. 42. hetihez képest 4 százalékkal, a sovány tejpöré a 44. hetihez viszonyítva 5 százalékkal nőtt. A kempteni árutőzsdén a 25 kg kiszerelésű ömlesztett vaj értékesítési ára az 2. hétben 425 euró/100 kg, a 25 kg kiszerelésű zsákos, ételmezési célú (intervenciós minőségű) sovány tejpöré 327,5 euró/100 kg volt. Az intervenciós árszintnél az ömlesztett vaj ára 92 százalékkal, a sovány tejpöré 87 százalékkal volt magasabb a vizsgált hétben.

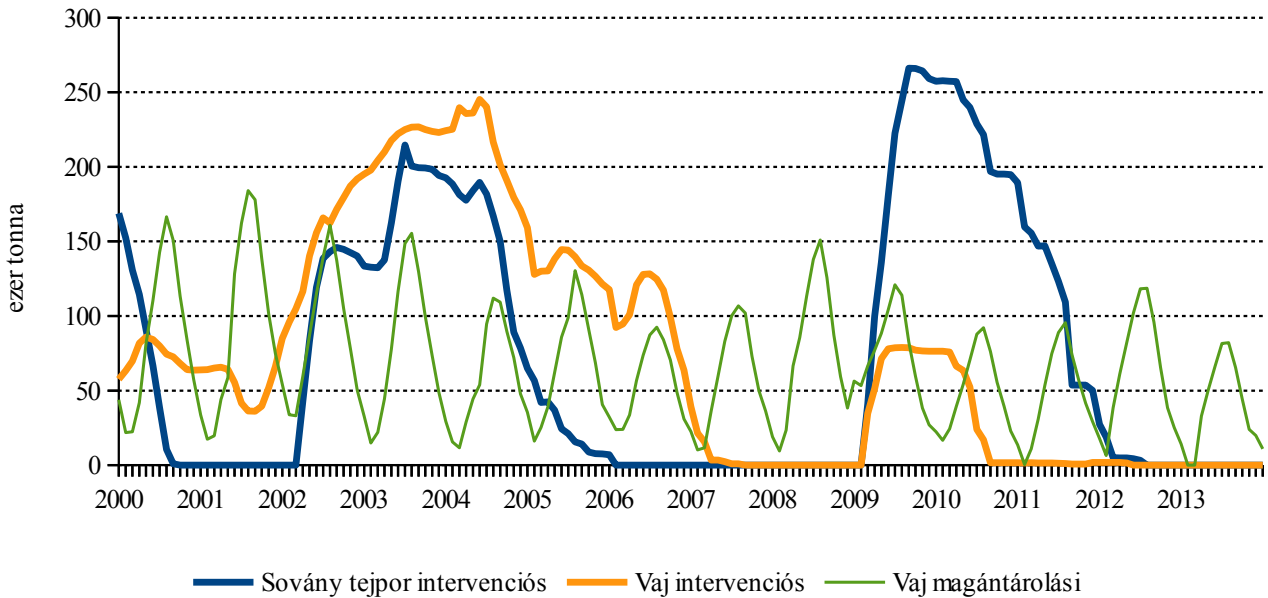
5. ábra: Az ömlesztett vaj és a sovány tejpör értékesítési és intervenciós ára Németországban

Forrás: Hannoveri árutőzsde, Kempteni árutőzsde, Európai Bizottság

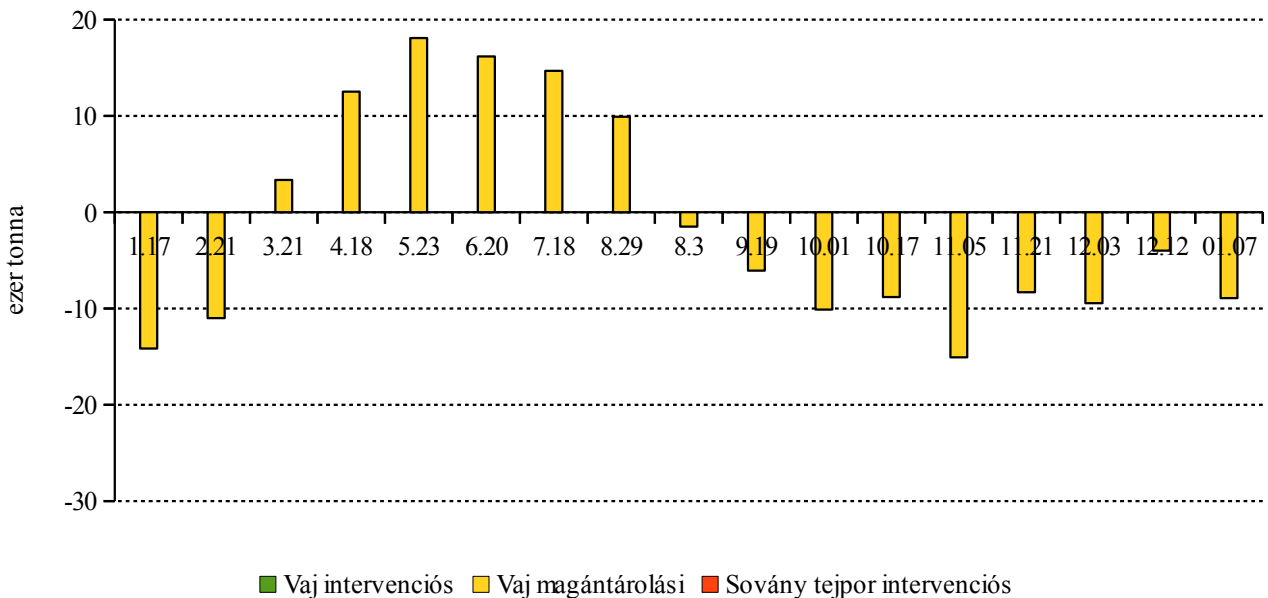
Az EU-ban a vaj és a sovány tejpör intervenciós készlete továbbra is üres, míg a vaj magántárolási készlete 45 százalékkal 10995 tonnára csökkent 2014. január 7-én a 2013. december 12-ei készlet nagysághoz képest.

6. ábra: A tejtermékek havi zárókészlete az EU-ban

Forrás: ZMP, Európai Bizottság

7. ábra: A tejtermékek készletének változása az EU-ban (2013-2014)

Forrás: Európai Bizottság

Magyarországon a nyerstej felvásárlása 6 százalékkal volt kevesebb 2013-ban, mint az előző esztendőben. A nyerstej 56 százalékát a Dunántúlon, 35 százalékát az Alföldön, 9 százalékát Észak-Magyarországon vásárolták fel. Észak-Magyarországon 11 százalékkal, a Dunántúlon 6 százalékkal, az Alföldön 4 százalékkal csökkent a nyerstej felvásárlása. A teljes zsírtartalmú nyerstej kivitele 8,5 százalékkal csökkent egy év alatt. A nyerstej 71 százalékát a termelők és a kereskedők, 29 százalékát a feldolgozók vitték külföldre. A termelők és kereskedők nyerstejkivitele 13 százalékkal csökkent, a feldolgozóké 5,5 százalékkal nőtt egy év alatt.

A KSH adatai szerint a felvásárlás csökkenése miatt a tejtermékgyártás bruttó termelése 1,2 százalékkal, a tejtermékek belföldi értékesítése 1,1 százalékkal, az exportja 3,3 százalékkal volt alacsonyabb 2013 első tizenegy hónapjában az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

Az AKI PÁIR adatai szerint a hazai gyártású 2,8 százalékos zsírtartalmú folyadéktej belföldi értékesítése 7 százalékkal csökkent, ezen belül kiserelés és eltarthatóság szerint a zacskós friss tejé 15 százalékkal, a dobozos tartósé 12 százalékkal esett vissza, míg a dobozos frissé 1 százalékkal nőtt 2013-ban az előző évihez képest. Az 1,5 százalékos zsírtartalmú dobozos tartós tej belföldi értékesítése 38 százalékkal emelkedett egy év alatt. A tejtermékek közül a hazai előállítású natúr joghurt belföldi értékesítése 25 százalékkal, a kefiré 14 százalékkal, a Trappista sajté 12 százalékkal, a tejfölé 11 százalékkal, a tehéntúróé 9 százalékkal, a gyümölcsös joghurté 1 százalékkal csökkent, az adagolt vajé 1 százalékkal, az ömlesztett sajté 2 százalékkal, a vajkrémé 45 százalékkal nőtt a vizsgált időszakban.

A nyerstej termelői átlagára 95,95 forint/kg volt 2013-ban, az előző évihez képest 11 százalékkal emelkedett, így megdőlt a 2012. évi árrekord (86,30 forint/kg). A nyerstej kiviteli ára 115,61 forint/kg volt 2013-ban, 26 százalékkal emelkedett egy év alatt és a termelői árat 20,5 százalékkal haladta meg. A tej és a tejtermékek feldolgozói értékesítési ára 6 százalékkal nőtt egy év alatt. Az AKI PÁIR adatai szerint a 2,8 százalékos zsírtartalmú zacskós és a dobozos friss folyadéktej feldolgozói értékesítési ára egyaránt 7 százalékkal, a dobozos tartósé 8 százalékkal emelkedett. Az 1,5 százalékos zsírtartalmú dobozos tartós tej ára a belföldön értékesített mennyiség nagymértékű növekedése ellenére 8 százalékkal emelkedett. A tejtermékek közül az ömlesztett sajt ára 2 százalékkal, a natúr joghurté 1 százalékkal csökkent, a gyümölcsös joghurté stagnált, a kefiré és a tehéntúróé egyaránt 4 százalékkal, a tejfölé és az adagolt vajé egyaránt 5 százalékkal, a vajkrémé 6 százalékkal, a Trappista sajté 14 százalékkal nőtt 2013-ban az

egy évvel korábbihoz képest. A KSH adatai szerint a pasztörözött 2,8 százalékos zsírtartalmú friss tej fogyasztói ára 234 forint/liter volt 2013-ban, az előző évihez képest 1 százalékkal emelkedett, amivel megdőlt a 2012. évi rekord (231 forint/liter). A Trappista sajt fogyasztói ára (1690 forint/kg) 8 százalékkal nőtt egy év alatt, így meghaladta a 2012. évi rekordszintet (1570 forint/kg).

Az Európai Bizottság középtávú prognózisa szerint az EU tehéntejtermelése 2023-ra elérheti a 157,3 millió tonnát, ami 5 százalékkal több a 2012. évinél. Az EU-15-ben a tehéntej termelése 7 százalékkal 132,1 millió tonnára nőhet, míg az EU-13-ban 25,2 millió tonnán stagnálhat. A tejfelvásárlás előreláthatóan 7 százalékkal nő, míg a közvetlen értékesítés 15 százalékkal csökken a vizsgált időszakban. A tejhozam 2023-ra 7986 kg-ot érhet el, ami 24 százalékkal haladja meg a 2012. évit. A tejhozam az EU-15-ben 22 százalékkal 8504 kg/tehenre, az EU-13-ban 31 százalékkal 6052 kg/tehenre nőhet 2023-ban a 2012. évihez viszonyítva. A tejhasznú tehenállomány 2023-ra várhatóan 15 százalékkal 19,7 millió egyedre csökken a 2012. évihez viszonyítva. A tejhasznú tehenek száma az EU-13-ban 24 százalékkal, az EU-15-ben 12 százalékkal csökkenhet. Az előrejelzés utolsó éveiben a tejfelvásárlás éves növekedési üteme lelassul. A takarmányárak jelentős csökkenése és a nyerstej árának növekedése ellenére az tejtermelés árbevétele csökkenhet az egyéb működési költségek, különösen az energiaköltségek emelkedése miatt. A nyerstej ára az Európai Unióban 2023-ban 34,84 EUR/100 kg körül alakulhat, ami 7 százalékos növekedést jelentene a 2012. évihez viszonyítva.

A tejkvóta 2015. áprilisi 1-jei megszüntetése után a tejtermelés erőteljes bővülésére számítanak azokban az országokban (Lengyelország, Hollandia, Dánia, Németország, Ausztria és Ciprus), ahol a tejkvóta visszafogta a termelés növekedésének ütemét. Az előzőekben felsorolt tagországokban a tejkvótaár is emelkedik a tejkvóta 2015. áprilisi 1-jei megszüntetéséig. A tej felvásárlásának csökkenésére Magyarországon, Horvátországban, Romániában, Bulgáriában, Szlovéniában, Finnországban, Szlovákiában, Görögországban és Csehországban számítanak az elemzők. Hollandiában és Olaszországban a nitrátdirektíva feltételeinek teljesítése korlátozhatja a tejtermelés növekedését. Írországon az üvegházhatású gázok és az ammónia kibocsátásának emelkedése foghatja vissza a tej kibocsátást.

Az EU-ban friss tejtermékek termelése 3 százalékkal nőhet 2012 és 2023 között, elérve a 48,3 millió tonnát. Mivel a folyadéktejnek magas a víztartalma a piaci szereplők nem szívesen kereskednek vele. Azonban a leg-

frissebb kereskedelmi adatok azt mutatják, hogy az EU folyadéktejexportja exponenciálisan nő Kínába. Kína tej-behozatalának növekedése az élelmiszer-biztonsági problémák okozta belpiaci termékek iránti fogyasztói bizalomvesztés következménye.

Az EU sajt kibocsátása 12 százalékkal 10716 ezer tonnára emelkedhet 2023-ban a 2012. évihez viszonyítva. A sajtermelés növekedését a dinamikus világpiacon és belpiaci keresletbővülés teszi lehetővé. A kibocsátás a 2013 és 2023 közötti időszakban 1,1 százalékkal nő évente, így kismértékben elmarad az elmúlt évtized 1,6 százalékos növekedésétől. Az Unió sajt fogyasztása 9774 ezer tonna lehet 2023-ban, ami 10 százalékkal több a 2012. évinél. Az EU-ban az egy főre jutó sajt fogyasztás 2012 és 2023 között 8 százalékkal 18,85 kg-ra nő. Az EU-15-ben a sajt piac még nem telített, az egy főre jutó fogyasztás évente 0,4 százalékkal nőhet, az EU-13-ban ennél nagyobb, 2,2 százalékos körüli növekedés várható. Az egy főre jutó sajt fogyasztás 2023-ban az EU-13-ban (15,3 kg/fő) az erőteljesebb növekedés ellenére még mindig alacsonyabb lehet az EU-15 szintjénél (19,8 kg/fő). Az EU sajt exportja 1016 ezer tonna lehet 2023-ban, ami 32 százalékkal több a 2012. évinél. Oroszország EU-ból származó sajt importjának növekedése lassulhat, mivel Fehéroroszország az Unió fontos versenytársává válik az oroszországi piacon. Az elmúlt évek tendenciái alapján az EU USA-ba és Japánba irányuló exportja várhatóan nem nő, azonban Ázsiában, Braziliában, Algériában és Egyiptomban az export jelentős növekedését valószínűsítik az elemzők. A világpiacon a sajt ára előreláthatóan 5 százalékkal, az Európai Unióban 3 százalékkal nő a vizsgált időszakban.

Az EU vajtermelése 2023-ban 2312 ezer tonna lehet, ami 3 százalékkal több a 2012. évinél. A vajtermelés 2015-től 2,3 millió tonnás szinten stabilizálódhat, mivel a feldolgozók a tejszírből vaj helyett inkább sajtot gyártanak és a sajt zsírtartalma is nőhet. A vaj fogyasztása 2221 ezer tonna lehet 2023-ban, ami 4 százalékkal haladja meg a 2012. évi mennyiséget. Az EU-ban a vaj egy főre jutó fogyasztása középtávon, 2012 és 2023 között 2 százalékkal 4,28 kg-ra nő. A harmadik országokba irányuló vajkivitel 2012 és 2023 között 12 százalékkal 109 ezer tonnára csökken. A vaj magántárolási készlete 2014-ben előreláthatóan 70 százalékkal nő az egy évvel korábbihoz viszonyítva, majd stagnál a megfigyelt időszak végéig, ugyanakkor az intervenciós raktárak 2023-ig üresek maradnak. A vaj ára a világpiacon várhatóan 2 százalékkal az Európai Unióban 4 százalékkal csökken a vizsgált időszakban.

Az EU-ban a sovány tejpor termelése 11 százalékkal 1253 ezer tonnára nőhet 2023-ra a 2012. évihez viszonyítva. Az EU feldolgozói várhatóan továbbra is előnyben részesítik a sovány tejpor termelését és exportját a teljes tejjel szemben. A tejfeldolgozók modernizálják a szárító tornyokat és új kapacitásokat építenek ki, mivel a tejtermelés és a világpiacon kereslet egyaránt nő. A sovány tejpor fogyasztása 619 ezer tonna lehet 2023-ban, ami 12 százalékkal kevesebb a 2012. évinél. A sovány tejpor piacát elsősorban az exportkereslet határozta meg 2006-tól. Az EU piaca ezért a versenytársak (USA, Új-Zéland) kínálatának alakulásától függ. Az EU sovány tejpor exportja 22 százalékkal nő, 2023-ra elérve a 637 ezer tonnát, és világpiacon részesedése 28 százalékra csökken. A sovány tejpor intervenciós készlete előreláthatóan üres marad 2023-ig, míg a magántárolási készlete 2014-ben 20 százalékkal nőhet az előző évihez képest, majd várhatóan nem változik 2023-ig. A sovány tejpor ára a világpiacon 24 százalékkal, az Európai Unióban 15 százalékkal emelkedhet a következő tíz évben.

Az EU-ban a teljes tejpor termelése 9 százalékkal 604 ezer tonnára mérséklődhet 2012 és 2023 között. A kibocsátás csökkenése azonban sokkal lassabb lehet, mint az elmúlt évtizedben volt. Az EU-ban a teljes tejpor fogyasztása várhatóan 4 százalékkal nő, 292 ezer tonna körül alakul 2023-ban. Ennek ellenére az EU teljes tejpor kivitele 18 százalékkal 316 ezer tonnára csökkenhet 2023-ban az 2012. évihez viszonyítva. A teljes tejpor világpiacon Új-Zéland határozza meg, 2023-ra a globális import felét adhatja. Argentína a világpiacon részesedését a jelenleg 10 százalékról 20 százalékra növelheti 2023-ra. A teljes tejpor ára a világpiacon előreláthatóan 9 százalékkal, az Európai Unióban 6,5 százalékkal emelkedik a megfigyelt időszakban.

Az EU tejsavótermelése 15 százalékkal 2151 ezer tonnára nőhet 2012 és 2023 között. Az EU sajt kibocsátása a globális kibocsátás felét adja, így a sajt melléktermékeként keletkező tejsavóból is jelentős mennyiséget termel. A tejsavót elsősorban táplálékkiegészítőként, a csecsemőtápszerekben és a sportitalokban használják fel. Az EU-ban a tejsavó fogyasztása várhatóan 5 százalékkal emelkedik, 1461 ezer tonna körül alakul 2023-ban. Az EU tejsavókivitele 47 százalékkal 802 ezer tonnára nőhet 2023-ban a 2012. évihez viszonyítva. Az EU világpiacon való részesedése várhatóan 60 százalék körül alakul majd 2023-ban. A világpiacon a tejsavó ára 23 százalékkal, az Európai Unióban 4 százalékkal emelkedhet 2023-ra 2012-höz viszonyítva.

Agrárpolitikai hírek

- A Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló 2013. évi CCXXX. törvény szerint az Igyál tejet program 2014. évi előirányzata 13 százalékkal 1700 millió forintra nőtt az előző évihez viszonyítva.
- A Bizottság Oltalom Alatt álló Földrajzi Jelzésű termékként jegyezte be Nagy-Britanniában a Yorkshi-

re Wensleydale, Németországban a Holsteiner Tilsiter nevű sajtokat.

- Az új-zélandi Fonterra tejfeldolgozó 8700 üveg coliform csírával szennyezett tejszínt hívott vissza a boltok polcairól. A terméktől csak hárman betegedtek meg és nem volt számottevő a vevői reklamáció. A szennyeződés a pasztörizálás után történt.

Tejpiaci adatok

1. táblázat: A nyerstej termelői- és kiviteli ára Magyarországon

	HUF/kg									
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Alapár	62,10	62,82	62,29	70,46	79,60	58,64	69,04	83,55	84,17	92,42
Átlagár	62,47	62,98	62,35	70,70	81,01	60,14	71,30	85,96	86,30	95,95
Kiviteli ár	-	-	-	-	-	65,54	78,83	92,96	91,75	115,61

^{a)} A nyerstej kiviteli árának figyelése 2008 áprilisában kezdődött.

Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: A folyadéktej feldolgoói értékesítési ára Magyarországon

	HUF/liter									
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Polytej, 2,8% zsír	103,48	101,02	106,10	111,78	129,10	115,69	117,26	130,26	132,53	142,15
Dobozos tej, 2,8% zsír	115,23	109,12	114,26	125,63	144,71	128,20	131,06	141,64	140,38	149,99
Dobozos tartós tej, 2,8% zsír	115,21	112,65	118,23	129,71	141,12	126,52	135,83	144,41	143,79	155,85
Dobozos tartós tej, 1,5% zsír ^{a)}	-	-	-	-	-	-	-	137,93	130,38	141,27

^{a)} A 1,5% zsírtartalmú dobozos tartós tej árának figyelése 2010 júliusában kezdődött.

Forrás: AKI PÁIR

3. táblázat: A tejtermékek feldolgoói értékesítési ára Magyarországon

	HUF/kg									
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Adagolt vaj	957,18	914,63	948,77	1007,83	1082,55	1018,91	1103,90	1303,14	1344,17	1415,30
Natúr vajkrém	696,68	675,49	675,10	702,92	739,28	709,77	728,90	802,73	779,43	824,55
Tehéntúró	554,72	530,43	546,59	587,36	650,57	597,17	583,93	618,26	607,22	633,82
Tejföl	286,46	282,28	293,11	315,89	337,22	310,47	323,60	365,43	371,38	388,68
Natúr joghurt	277,01	293,90	291,37	350,94	380,77	364,38	350,31	339,89	304,30	302,12
Gyümölcsös joghurt	319,89	299,99	314,72	355,93	358,82	347,21	370,42	389,12	390,08	391,67
Kefir	238,15	241,87	240,66	261,53	287,03	259,05	255,68	265,06	258,47	269,38
Trappista sajt	878,05	831,69	879,44	983,99	1029,85	819,07	931,83	1087,89	1027,68	1173,70
Ömlesztett sajt	944,99	955,56	971,50	988,90	1111,27	1113,81	1056,16	1119,21	1069,36	1049,82

Forrás: AKI PÁIR

4. táblázat: A nyerstej termelői ára^{a)}

	Körzetek ^{b)}			Országos				
	Alföld	Dunántúl	Észak-Magyarország	2012. XII.	2013. XI.	2013. XII.	2013. XII./ 2012. XII. (százalék)	2013. XII./ 2013. XI. (százalék)
Alapár (HUF/kg)	97,93	101,09	103,94	86,52	99,09	100,22	115,84	101,14
Felvásárlás (tonna)	28 386	46 079	6 758	80 882	75 702	81 223	100,42	107,29
Átlagár (HUF/kg)	105,30	106,35	106,43	91,32	104,23	105,99	116,06	101,69
Fehérje (százalék)	3,39	3,47	3,34	3,43	3,41	3,43	99,98	100,56
Zsír (százalék)	3,86	4,00	3,85	3,95	3,87	3,94	99,72	101,77

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik. ^{b)} A feldolgozó székhelye szerint.

Megjegyzés: Alföld: Észak-Alföldi régió, Dél-Alföldi régió, Dunántúl: Közép-Dunántúli régió, Nyugat-Dunántúli régió, Dél-Dunántúli régió, Észak-Magyarország: Budapest, Pest megye, Észak-Magyarországi régió
Forrás: AKI PÁIR

5. táblázat: A nyerstej kiviteli ára^{a)}

	2012. XII.	2013. XI.	2013. XII.	2013. XII./ 2012. XII. (százalék)	2013. XII./ 2013. XI. (százalék)
Mennyiség (tonna)	16 255	15 676	16 878	103,83	107,67
Átlagár (HUF/kg)	98,00	127,85	126,58	129,16	99,01
Fehérje (százalék)	3,31	3,26	3,31	100,08	101,77
Zsír (százalék)	3,89	3,83	3,86	99,25	100,84

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és teljes tejure vonatkozik.

Forrás: AKI PÁIR

6. táblázat: A folyadéktej feldolgozói értékesítési ára

Termék megnevezése	2012. XII.	2013. XI.	2013. XII.	HUF/liter	
				2013. XII./ 2012. XII. (százalék)	2013. XII./ 2013. XI. (százalék)
Polytej, 2,8 százalék zsírtartalom	136,57	154,39	155,50	113,86	100,72
Dobozos tej, 2,8 százalék zsírtartalom	143,85	162,12	163,07	113,36	100,59
Dobozos tartós tej, 2,8 százalék zsírtartalom	150,96	167,89	168,64	111,71	100,45
Dobozos tartós tej, 1,5 százalék zsírtartalom	135,70	149,72	150,13	110,64	100,28

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: A tejtermékek feldolgozói értékesítési ára

Termék megnevezése	2012. XII.	2013. XI.	2013. XII.	HUF/kg	
				2013. XII./ 2012. XII. (százalék)	2013. XII./ 2013. XI. (százalék)
Adagolt vaj	1 343,01	1 536,11	1 544,52	115,00	100,55
Natúr vajkrém	765,59	893,35	894,59	116,85	100,14
Tehéntúró	632,74	703,14	703,86	111,24	100,10
Tejföl	371,88	415,92	422,86	113,71	101,67
Natúr joghurt	297,80	317,80	320,39	107,59	100,82
Gyümölcsös joghurt	390,00	399,52	406,95	104,35	101,86
Kefír	259,55	290,20	287,90	110,93	99,21
Trappista sajt	1 123,07	1 267,11	1 272,50	113,31	100,42
Ömlesztett sajt	1 053,11	1 076,29	1 108,98	105,31	103,04

Forrás: AKI PÁIR

8. táblázat: A tej fogyasztói ára

Termék megnevezése, kiszerelés	2012. XII.	2013. XI.	2013. XII.	HUF/liter	
				2013. XII./ 2012. XII. (százalék)	2013. XII./ 2013. XI. (százalék)
Polytej, 2,8 százalék zsírtartalom, 1 l	205,00	263,91	295,20	144,00	111,86
Dobozos tej, 2,8 százalék zsírtartalom, 1 l	275,92	282,76	284,85	103,24	100,74
Dobozos tartós tej, 1,5 százalék zsírtartalom, 1 l	273,84	273,86	274,92	100,39	100,39
Dobozos tartós tej, import, 1,5 százalék zsírtartalom, 1 l	235,26	250,45	245,22	104,23	97,91
Dobozos tartós tej, 2,8 százalék zsírtartalom, 1 l	317,36	324,02	324,18	102,15	100,05
Dobozos tartós tej, 3,5 százalék zsírtartalom, 1 l	308,12	328,27	317,77	103,13	96,80
Dobozos tartós tej, import, 3,5 százalék zsírtartalom, 1 l	255,93	262,69	262,14	102,43	99,79

Megjegyzés: Az adatgyűjtésbe jelenleg 8 budapesti üzletlánc kiválasztott üzletei tartoznak: Auchan, Reál, Tesco, CBA, CBA Prima, Coop, Interspar, Spar.
Forrás: AKI PÁIR

9. táblázat: A tejtermékek fogyasztói ára

Termék megnevezése, kiszerelés	2012. XII.	2013. XI.	2013. XII.	HUF/kg	
				2013. XII./ 2012. XII. (százalék)	2013. XII./ 2013. XI. (százalék)
Vaj, 80 százalék zsírtartalom, 100 g	2 336,30	2 772,75	2 769,36	118,54	99,88
Vajkrém, 250 g	1 546,86	1 725,58	1 728,16	111,72	100,15
Félzsíros tehéntúró, 250 g	1 177,00	1 267,39	1 243,69	105,67	98,13
Tejföl, 20 százalék zsírtartalom, 175 g	673,00	798,59	801,42	119,08	100,35
Natúr joghurt, 175 g	564,38	634,58	632,38	112,05	99,65
Gyümölcsös joghurt, 175 g	606,79	626,90	640,23	105,51	102,13
Kefír, 175 g	514,57	558,25	570,00	110,77	102,10
Pannónia sajt, 1 kg	2 661,67	2 751,88	2 865,00	107,64	104,11
Trappista sajt, 1 kg	1 724,28	2 130,49	2 118,79	122,88	99,45
Ömlesztett sajt, 1 kg	2 000,78	2 219,57	2 195,18	109,72	98,90

Megjegyzés: Az adatgyűjtésbe jelenleg 8 budapesti üzletlánc kiválasztott üzletei tartoznak: Auchan, Reál, Tesco, CBA, CBA Prima, Coop, Interspar, Spar.
Forrás: AKI PÁIR

10. táblázat: A tejtermékek külkereskedelmének mennyisége

Termék megnevezése	2012. I-X.		2013. I-X.		2013. I-X. / 2012. I-X. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
	tonna					
0401 Tej és tejszín ^{a)}	110 805	388 148	84 572	394 952	76,33	101,75
0402 Tej és tejszín ^{b)}	12 494	527	12 016	154	96,18	29,30
0403 Kefír, joghurt	31 946	6 304	35 753	6 152	111,92	97,58
0404 Tejsavó	3 978	24 387	4 577	26 559	115,05	108,91
0405 Vaj és vajkrém	5 004	618	5 241	801	104,75	129,58
0406 Sajt és túró	35 435	13 810	40 398	17 638	114,01	127,72

Forrás: KSH

11. táblázat: A tejtermékek külkereskedelmének értéke

Termék megnevezése	2012. I-X.		2013. I-X.		2013. I-X. / 2012. I-X. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
	ezer HUF					
0401 Tej és tejszín ^{a)}	15 865 837	36 966 824	14 332 412	44 841 276	90,34	121,30
0402 Tej és tejszín ^{b)}	5 358 596	297 525	6 664 225	138 580	124,37	46,58
0403 Kefír, joghurt	9 192 884	1 858 202	10 379 497	1 983 779	112,91	106,76
0404 Tejsavó	1 468 360	3 614 546	2 272 909	3 545 803	154,79	98,10
0405 Vaj és vajkrém	4 657 284	525 946	5 719 429	789 360	122,81	150,08
0406 Sajt és túró	31 090 794	14 926 148	38 836 980	20 334 571	124,91	136,23
Összesen	67 633 756	58 189 191	78 205 452	71 633 369	115,63	123,10

Forrás: KSH

12. táblázat: A tejtermékek külkereskedelmi átlagára

Termék megnevezése	2012. I-X.		2013. I-X.		2013. I-X. / 2012. I-X. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
	HUF/kg					
0401 Tej és tejszín ^{a)}	143,19	95,24	169,47	113,54	118,36	119,21
0402 Tej és tejszín ^{b)}	428,91	564,95	554,60	898,06	129,30	158,96
0403 Kefír, joghurt	287,77	294,75	290,31	322,47	100,88	109,41
0404 Tejsavó	369,08	148,22	496,56	133,50	134,54	90,07
0405 Vaj és vajkrém	930,76	850,41	1091,22	984,96	117,24	115,82
0406 Sajt és túró	877,40	1080,81	961,36	1152,85	109,57	106,67

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve. ^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

13. táblázat: A nyerstej ára a harmadik országokban

Ország	2012. XI.		2013. X.		2013. XI.		2013. XI./ 2012. XI. (százalék)	2013. XI./ 2013. X. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Argentína	25,01	71,17	26,81	80,55	26,95	80,77	107,79	100,52
Brazília	32,79	92,63	36,35	107,17	34,53	102,74	105,33	95,01
Japán	88,51	250,05	69,53	205,07	-	-	-	-
Svájc	50,88	143,72	56,08	165,46	-	-	-	-
Új-Zéland	26,76	75,58	40,09	118,27	39,10	116,45	146,11	97,53
USA	37,86	106,97	33,51	98,86	35,34	105,23	93,34	105,45

Megjegyzés: Új-Zéland 4,2 százalék zsír-, 3,4 százalék fehérje-, USA 3,7 százalék zsírtartalom. Átszámítva az MNB és az ECB hivatalos középfolyamán.

Forrás: SAGPyA, CEPEA, JSB, BLW, LTO, USDA

14. táblázat: A nyerstej ára^{a)} az Európai Unió meghatározó tejfeldolgozóinál

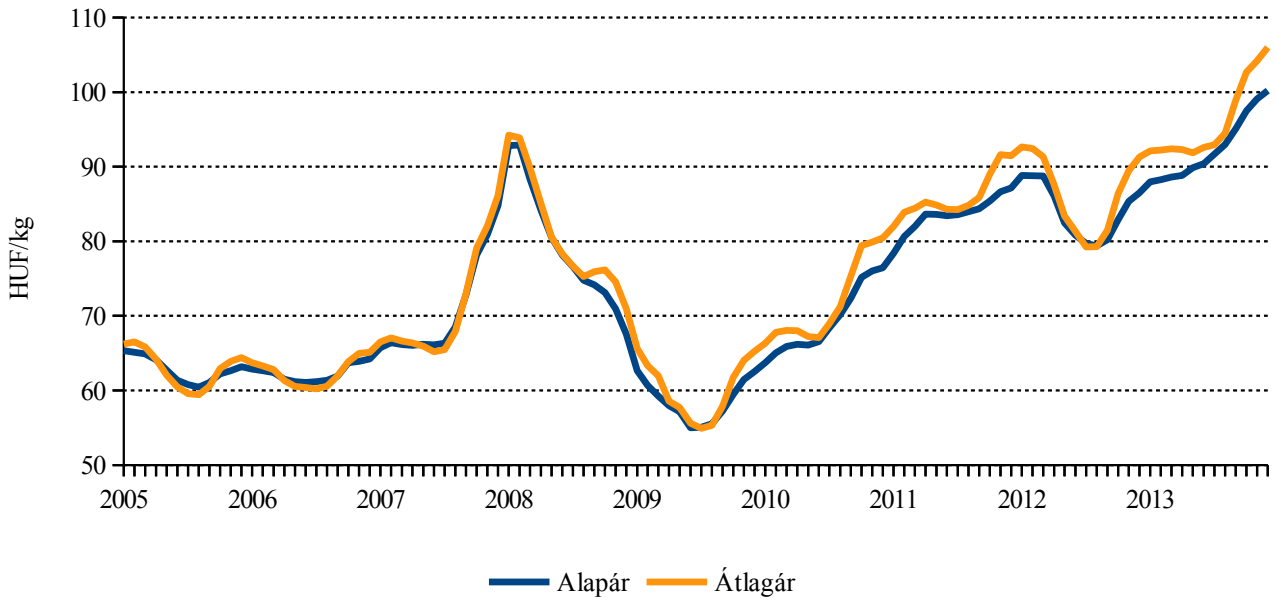
Ország	Feldolgozó	2012. XI.	2013. X.	2013. XI.	EUR/100 kg	
					2013. XI./ 2012. XI. (százalék)	2013. XI./ 2013. X. (százalék)
Belgium	Milcobel	33,75	40,03	41,08	121,72	102,62
Németország	Alois Müller	33,45	39,88	40,87	122,18	102,48
Németország	Nordmilch	34,10	41,03	41,03	120,32	100,00
Dánia	Arla Foods	31,40	39,03	40,01	127,42	102,51
Finnország	Hämeenlinnan Osuusmeijeri	43,23	45,17	43,24	100,02	95,73
Franciaország	Bongrain CLE (Basse Normandie)	33,32	39,44	39,50	118,55	100,15
Franciaország	Danone (Pas de Calais)	32,57	38,43	37,34	114,65	97,16
Franciaország	Lactalis (Pays de la Loire)	31,10	36,18	36,18	116,33	100,00
Franciaország	Sodiaal	31,79	38,00	37,03	116,48	97,45
Nagy-Britannia	Dairy Crest (Davidstow)	38,19	39,95	41,52	108,72	103,93
Nagy-Britannia	First Milk	34,72	35,41	36,98	106,51	104,43
Írország	Glanbia	37,27	39,01	44,35	119,00	113,69
Írország	Kerry Agribusiness	31,00	38,84	38,85	125,32	100,03
Olaszország	Granarolo (North)	40,24	44,11	44,11	109,62	100,00
Hollandia	DOC Kaas	33,23	39,83	41,54	125,01	104,29
Hollandia	Friesland Campina	36,47	43,43	45,12	123,72	103,89
EU átlag	-	34,74	39,86	40,55	116,72	101,72

^{a)} Adó nélkül, 4,2 százalék zsír- és 3,4 százalék fehérjetartalomra vonatkozóan, csíraszám 24 999 és szomatikus sejtszám 249 999.

Forrás: LTO

Magyarországi piaci információk

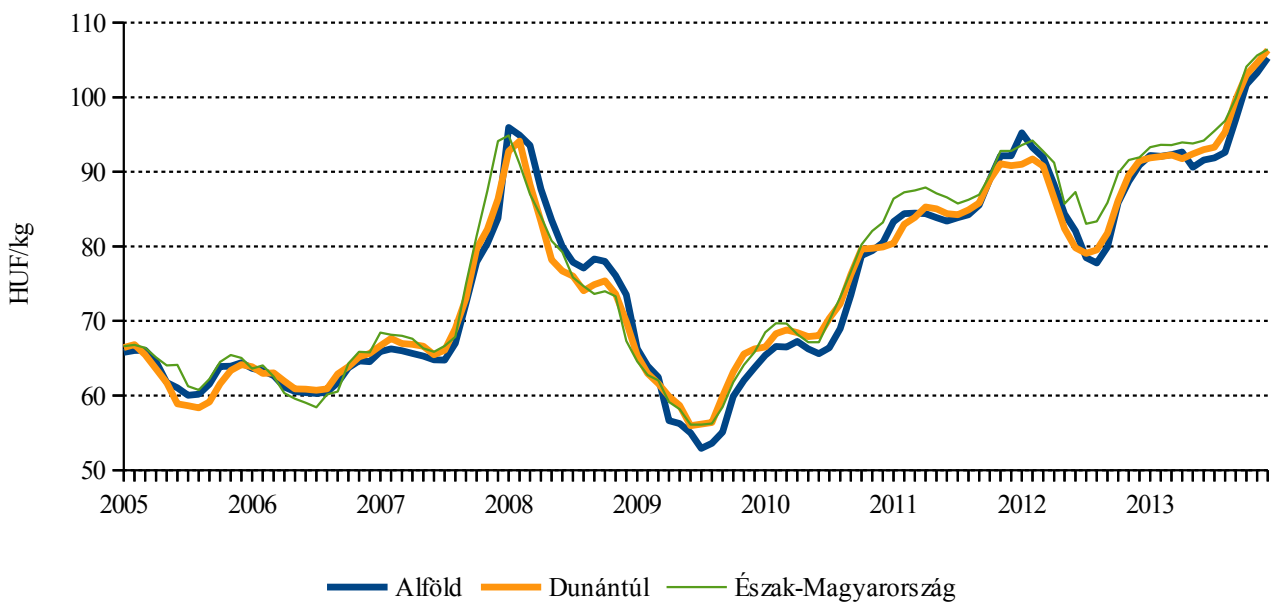
8. ábra: A nyerstej országos termelői alap- és átlagára^{a)} Magyarországon

^{a)} A nyerstej valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.

Forrás: AKI PÁIR

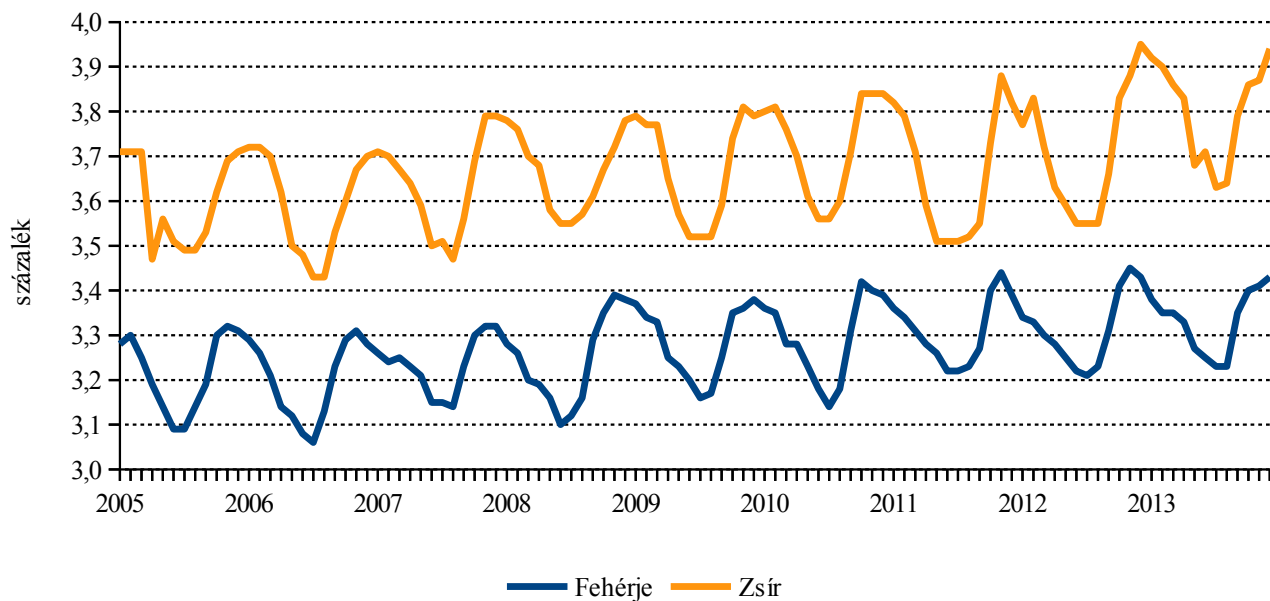
9. ábra: A nyerstej termelői átlagára^{a)} régióként Magyarországon

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.

Forrás: AKI PÁIR

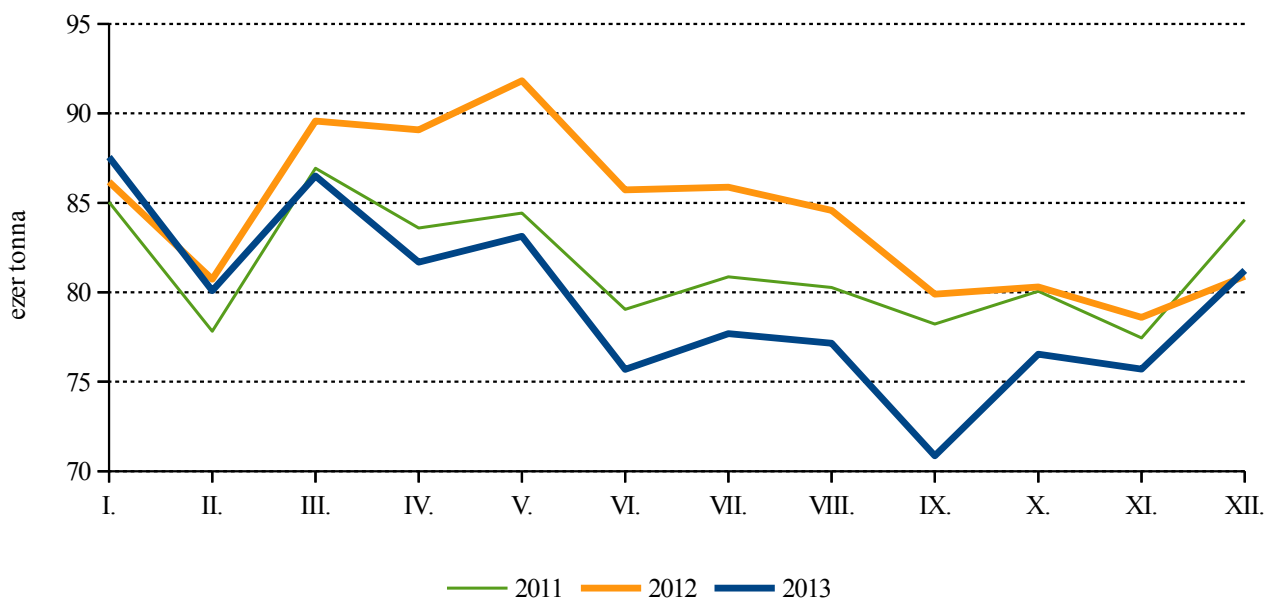
10. ábra: A nyerstej beltartalma^{a)} Magyarországon

^{a)}A nyerstej beltartalma összes minőségi kategóriára vonatkozik.

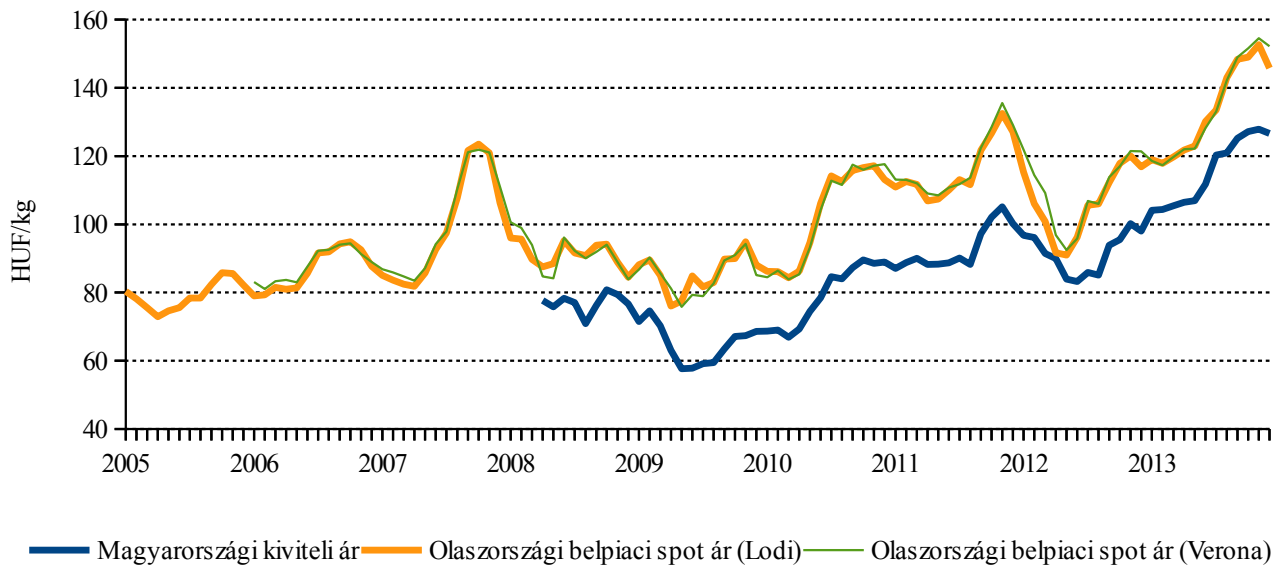
Forrás: AKI PÁIR

11. ábra: A felvásárolt nyerstej mennyisége Magyarországon

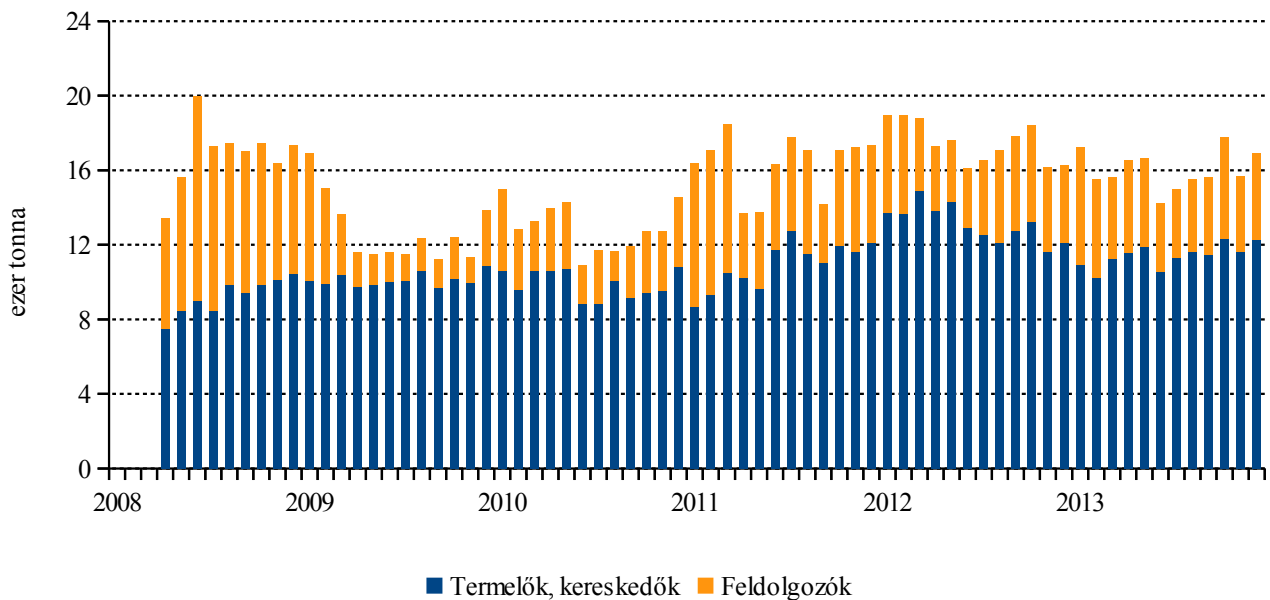
Forrás: AKI PÁIR

12. ábra: A teljes nyerstej kiviteli ára Magyarországon és a nyerstej ára Olaszországban

Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Lodi, CCIAA di Verona

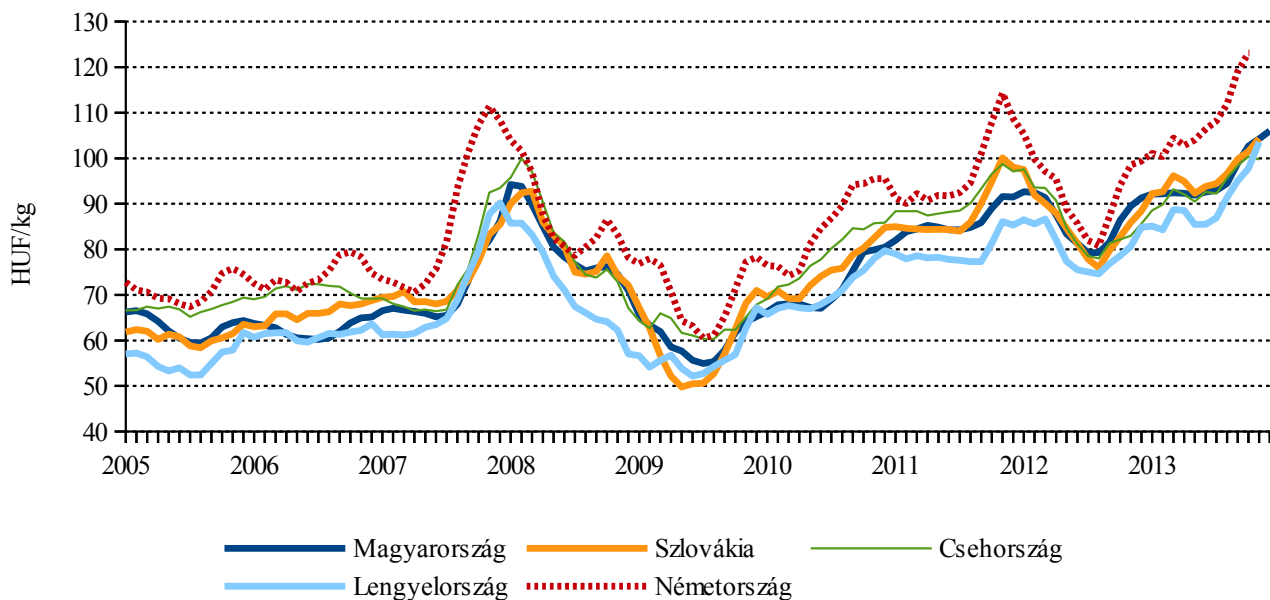
13. ábra: A termelők és a feldolgozók nyerstejkivitele Magyarországon

Forrás: AKI PÁIR

Nemzetközi piaci információk

14. ábra: A nyerstej termelői ára néhány európai országban

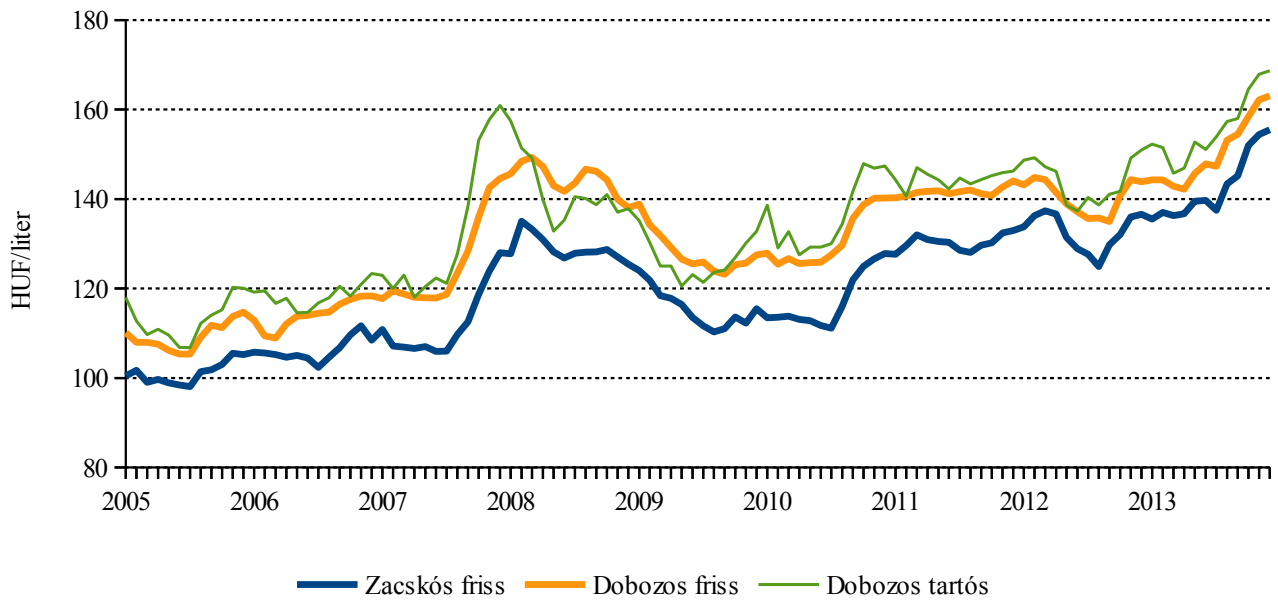

Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR, GUS, BLE-BMELV

15. ábra: A nyerstej termelői ára az Európai Unióban

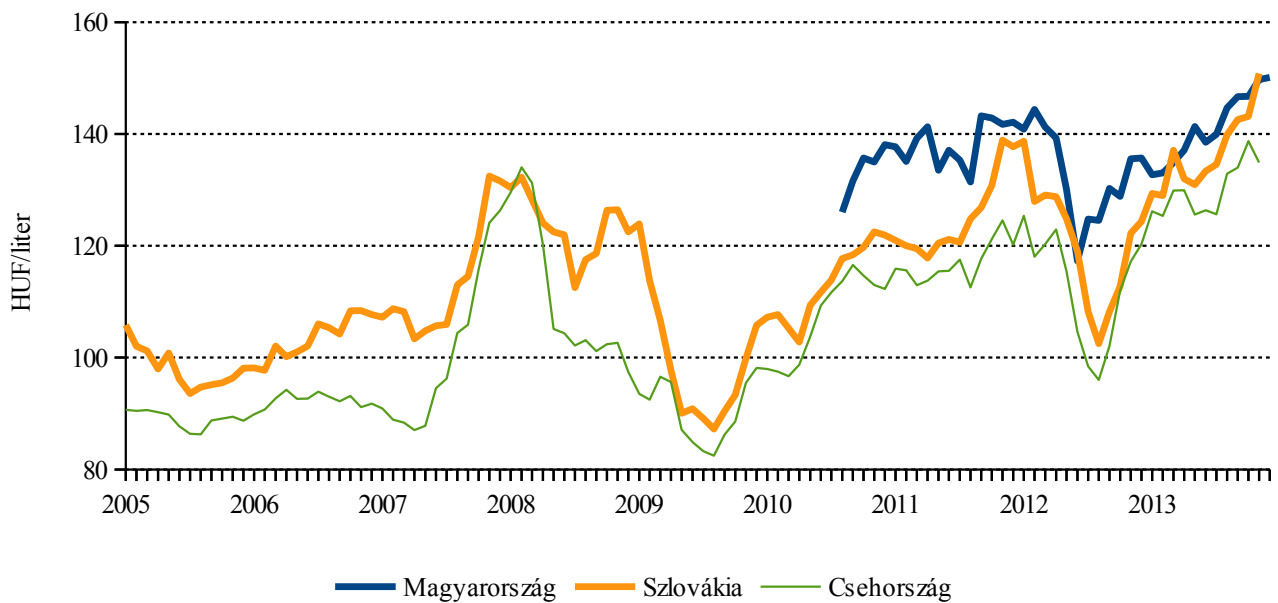

Forrás: LTO

16. ábra: A folyadéktej^{a)} feldolgozó értékesítési ára Magyarországon

^{a)} 2,8 százalék zsírtartalom.

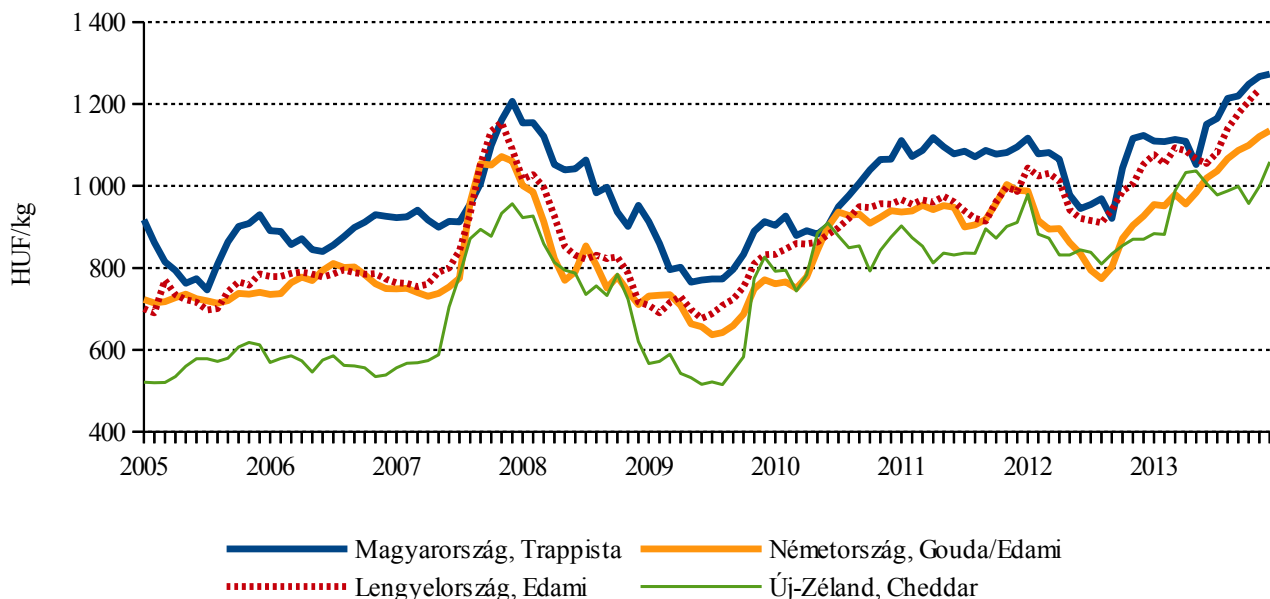
Forrás: AKI PÁIR

17. ábra: A folyadéktej^{a)} feldolgozó értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban

^{a)} 1,5 százalék zsírtartalom dobozos tartós.

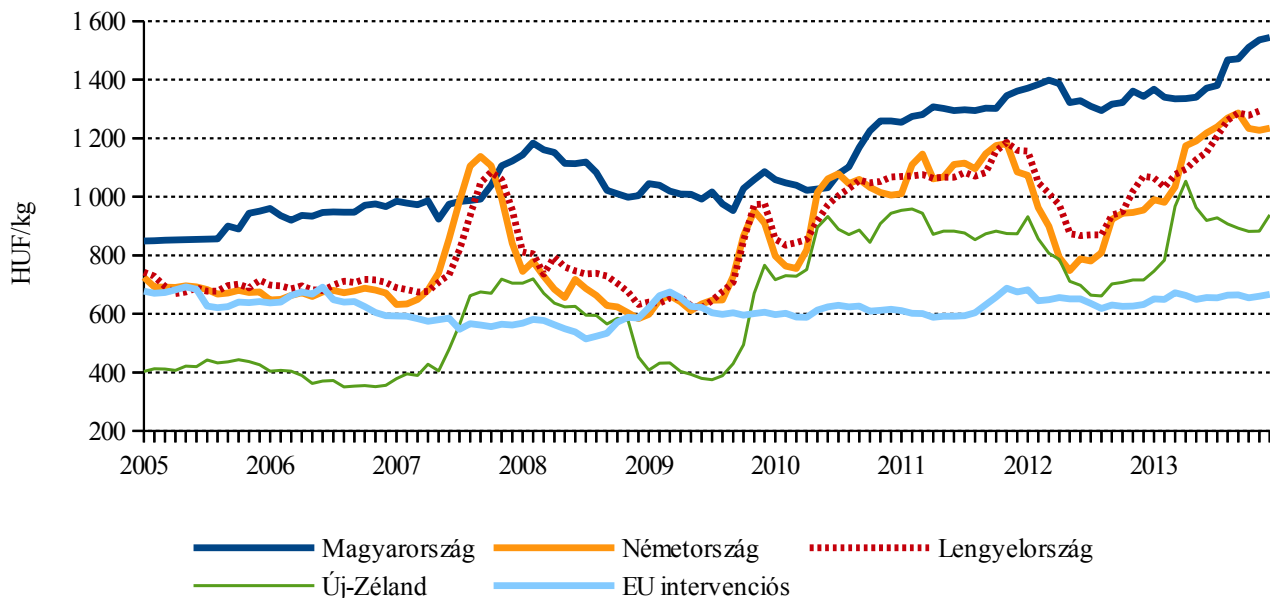
Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR

18. ábra: A sajt feldolgozói értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban

Forrás: AKI PÁIR, Kempteni árutőzsde – ZMP, Hannoveri árutőzsde – CLAL, GUS – ARR, USDA – FAO

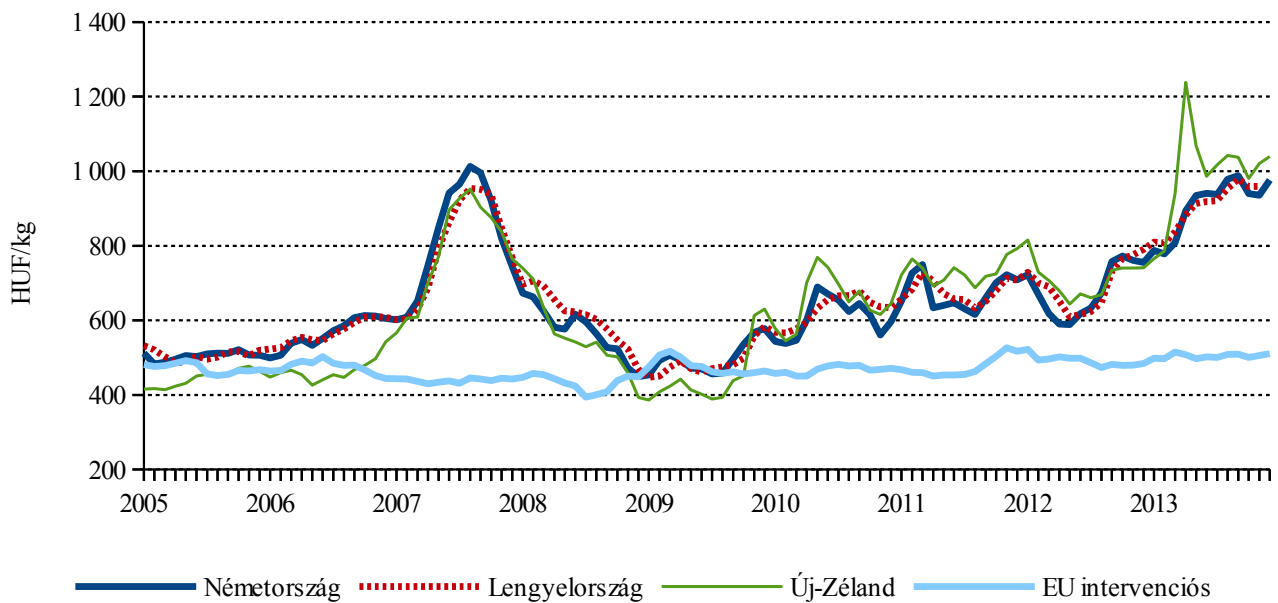
19. ábra: Az ömlesztett vaj^{a)} feldolgozói értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban

^{a)} Magyarországon az ömlesztett vaj helyett az adagolt vaj árát tüntettük fel.

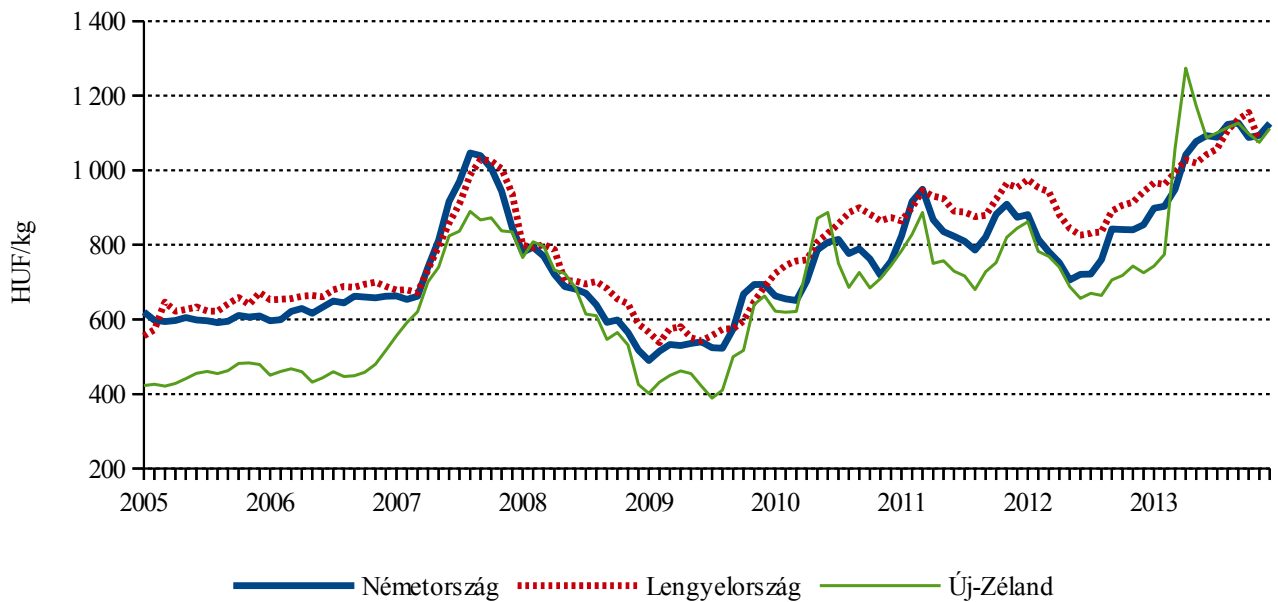
Forrás: AKI PÁIR, Hannoveri árutőzsde – CLAL, Európai Bizottság, GUS – ARR, USDA – FAO

20. ábra: A sovány tejpor feldolgozó értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban

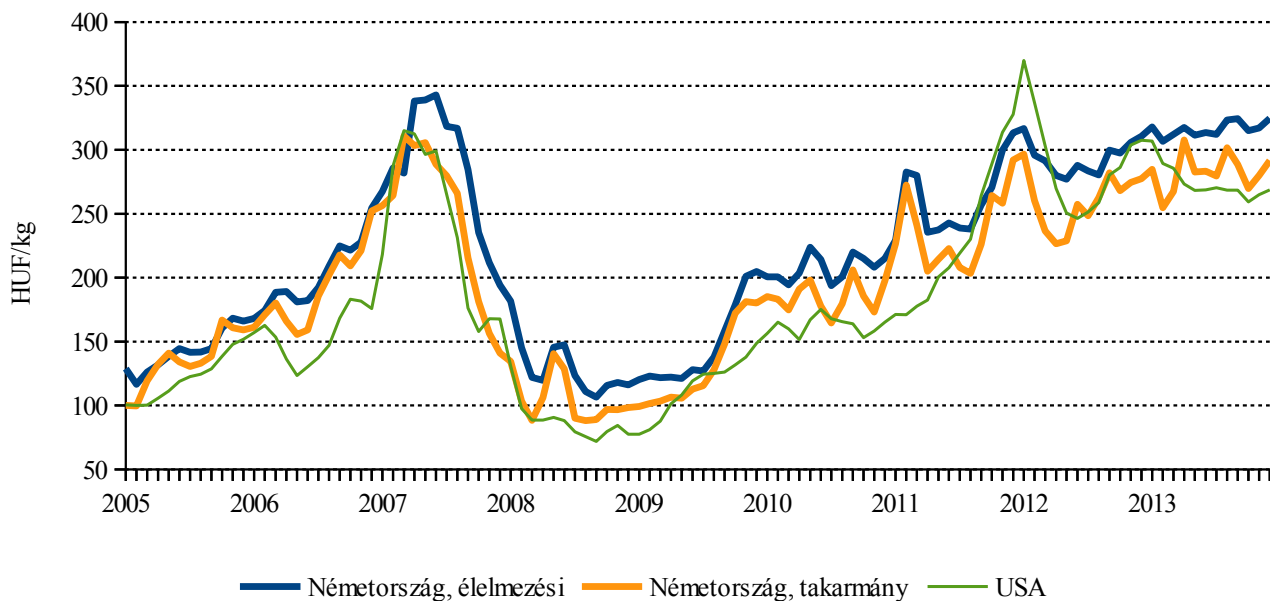
Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, Európai Bizottság, GUS – ARR, USDA – FAO

21. ábra: A teljes tejpor feldolgozó értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban

Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, IERIGZ – PIB, USDA – FAO

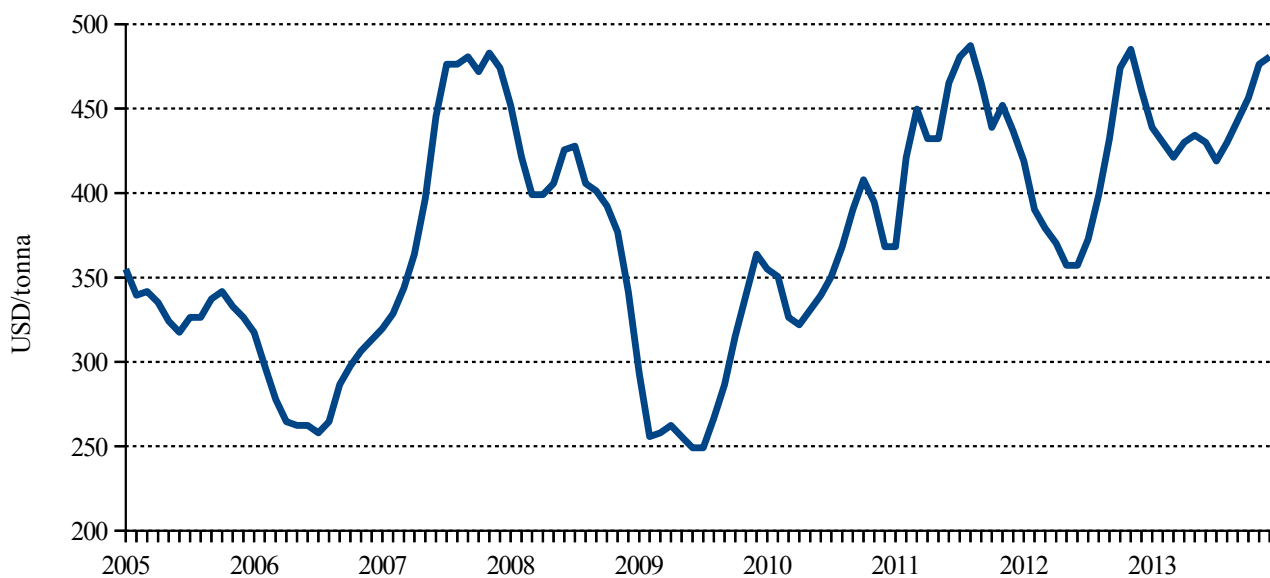
22. ábra: A tejsavópor feldolgozó értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban

Megjegyzés: Az USA-ban az adatok a középső területekre vonatkoznak.

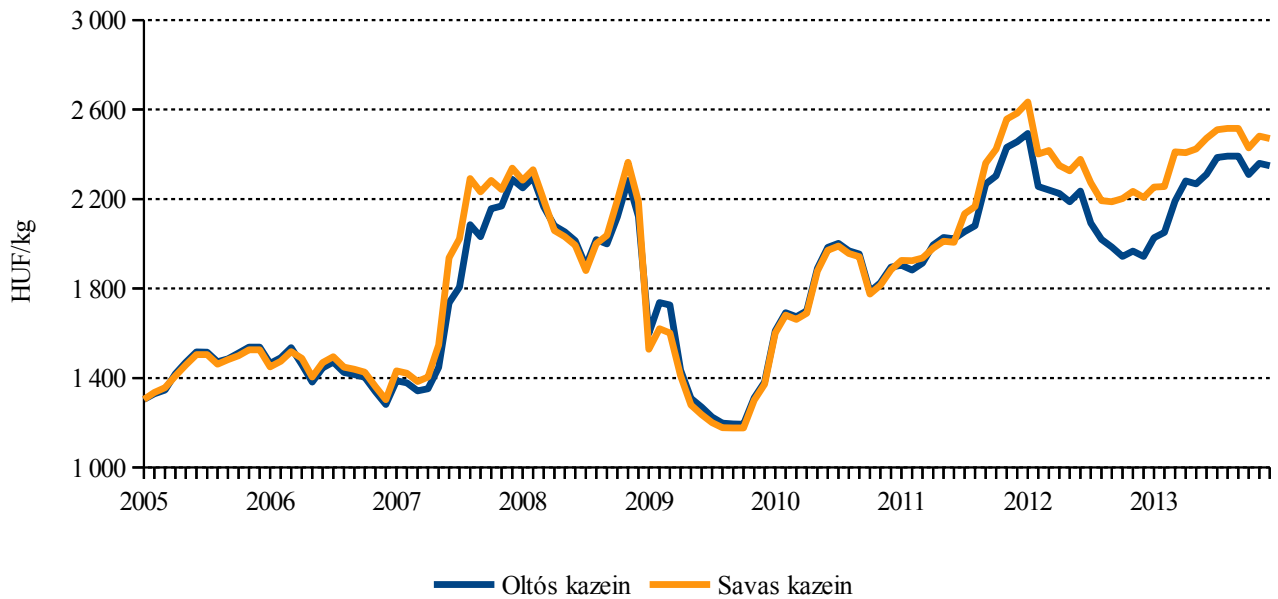
Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, USDA

23. ábra: A nyerstej termelői ára az USA-ban

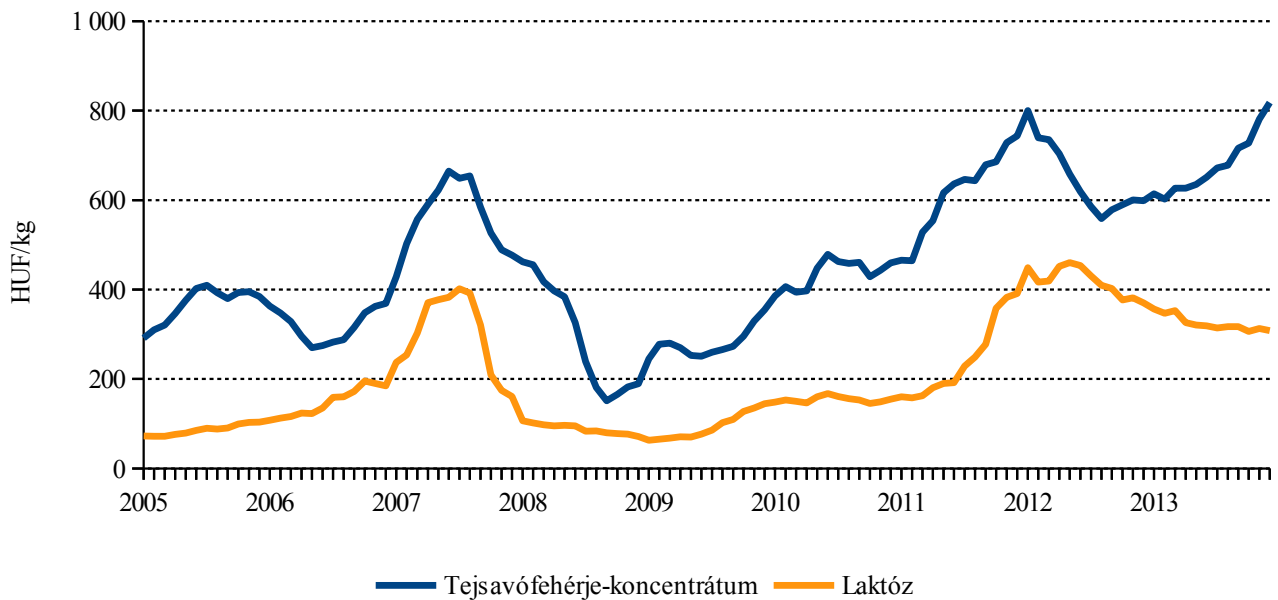
Forrás: USDA

24. ábra: A kazein feldolgozói értékesítési ára az USA-ban

Forrás: USDA

25. ábra: A tejsavófehérje-koncentrátum és a laktóz feldolgozói értékesítési ára az USA-ban

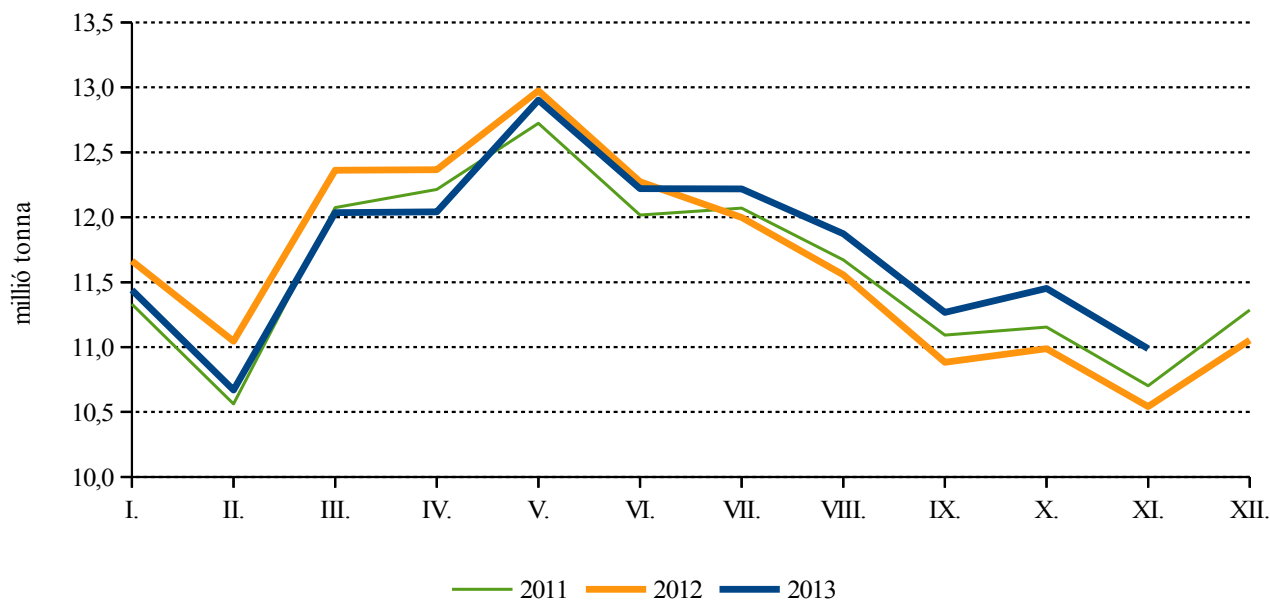

Megjegyzés: Az adatok a középső területekre és a nyugati partra vonatkoznak.

Forrás: USDA

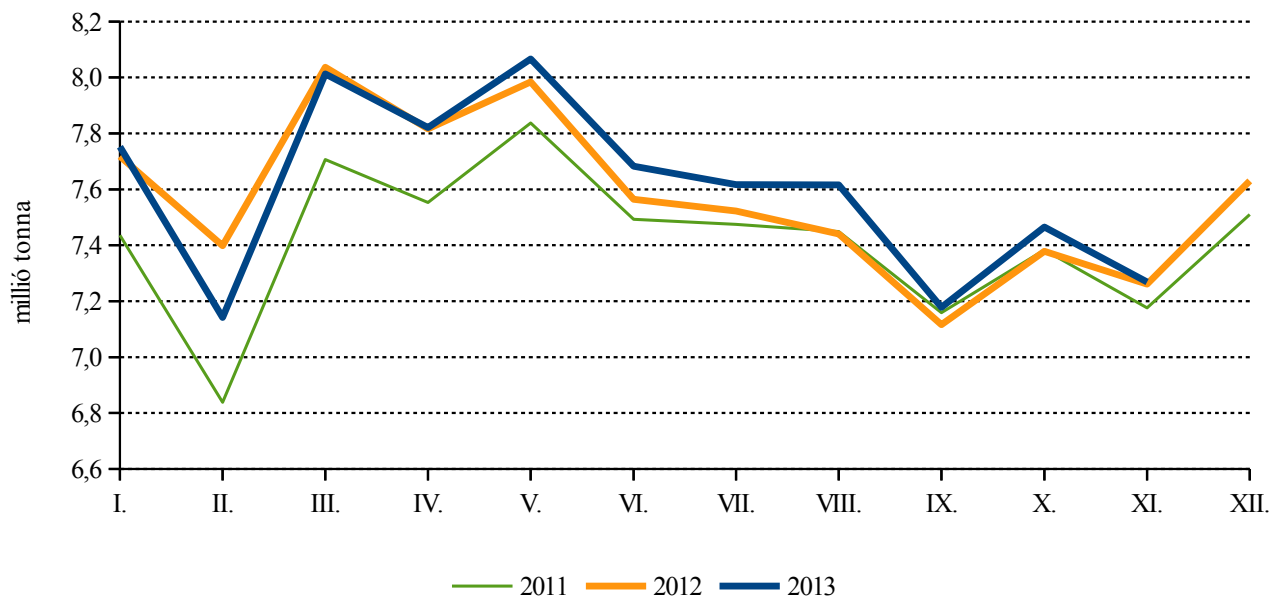
A tejtermelés és a tejfelvásárlás alakulása néhány országban

26. ábra: Az Európai Unióban felvásárolt nyerstej mennyisége

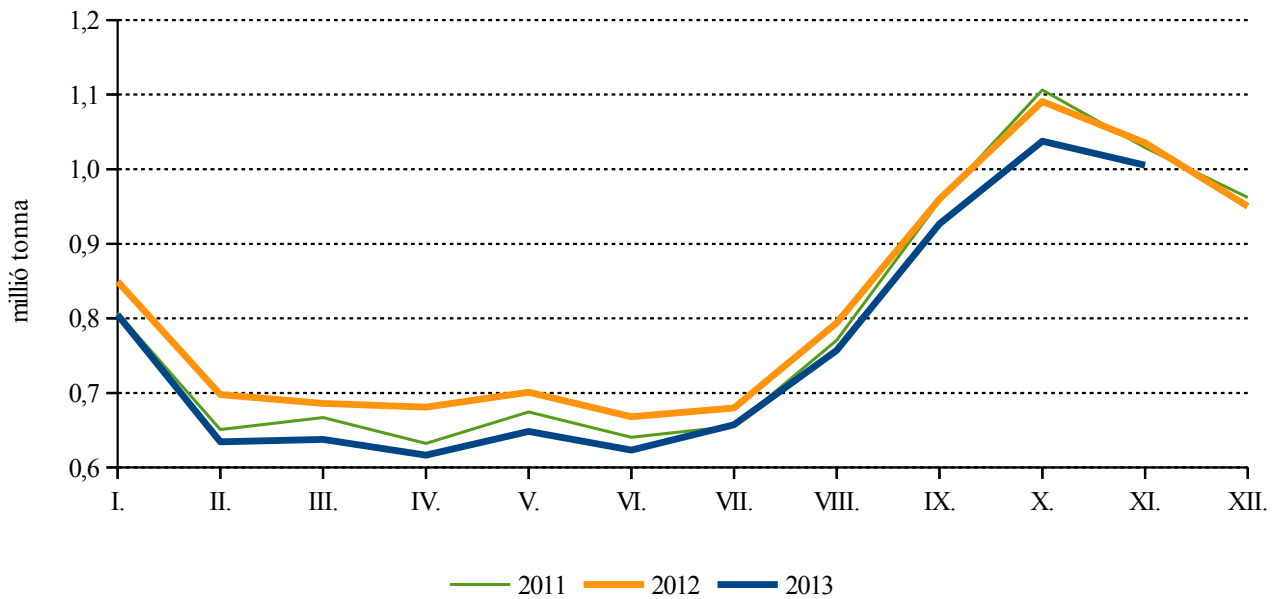
Forrás: Eurostat

27. ábra: Az Egyesült Államok tejtermelése

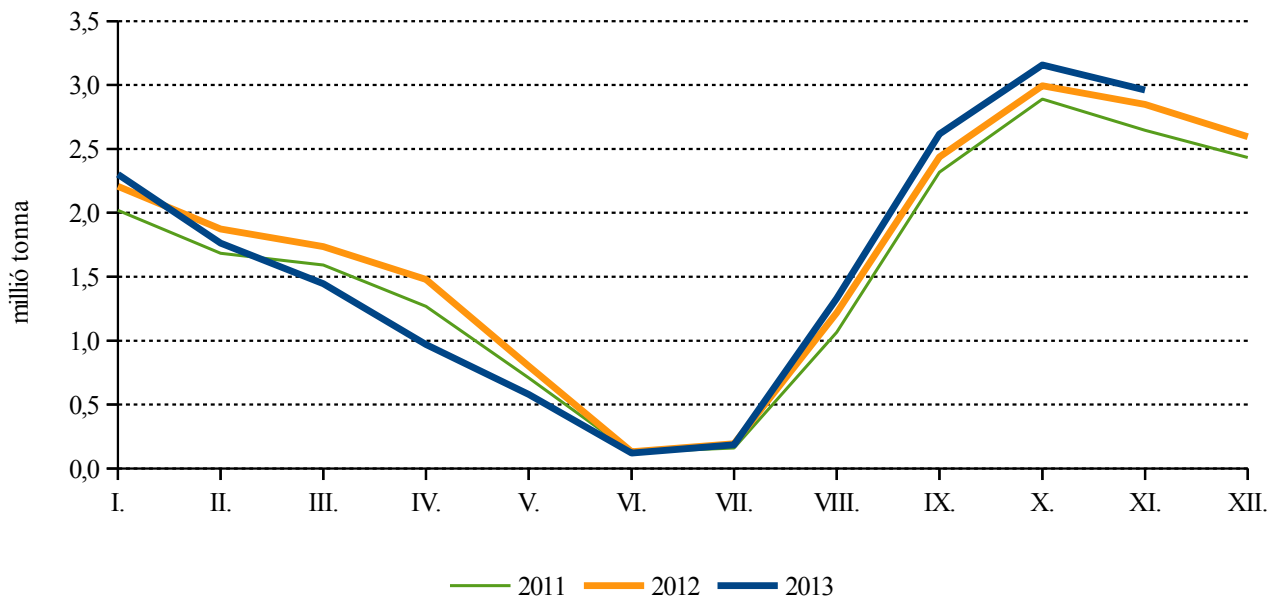
Forrás: USDA

28. ábra: Ausztrália tejtermelése

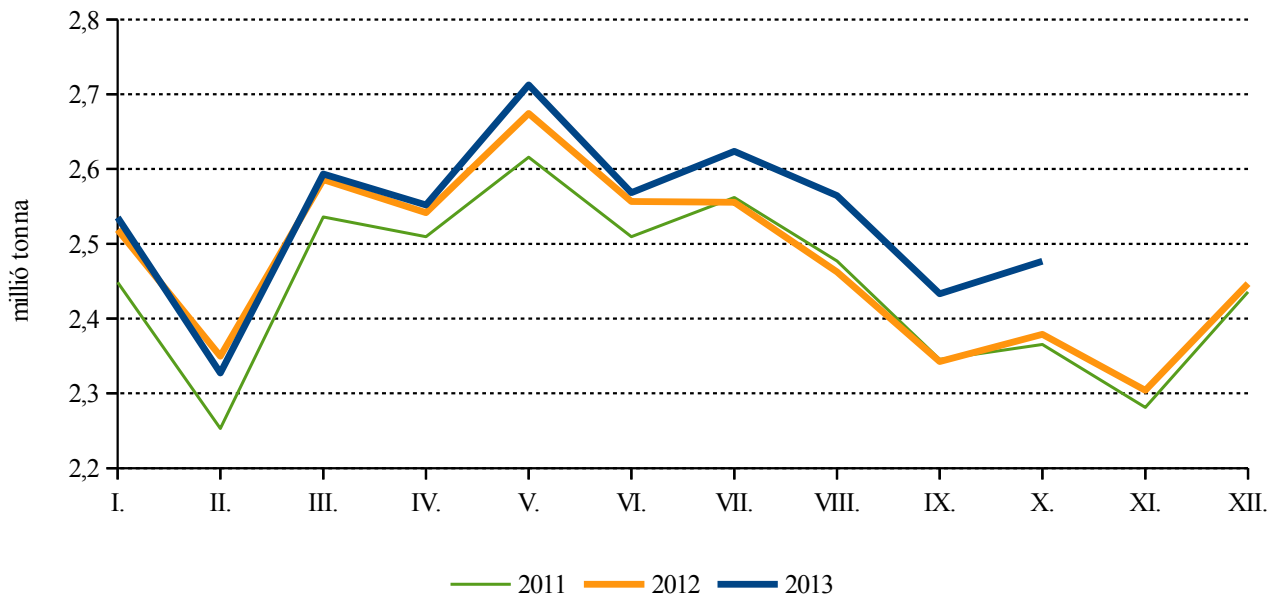
Forrás: Dairy Australia

29. ábra: Új-Zéland tejtermelése

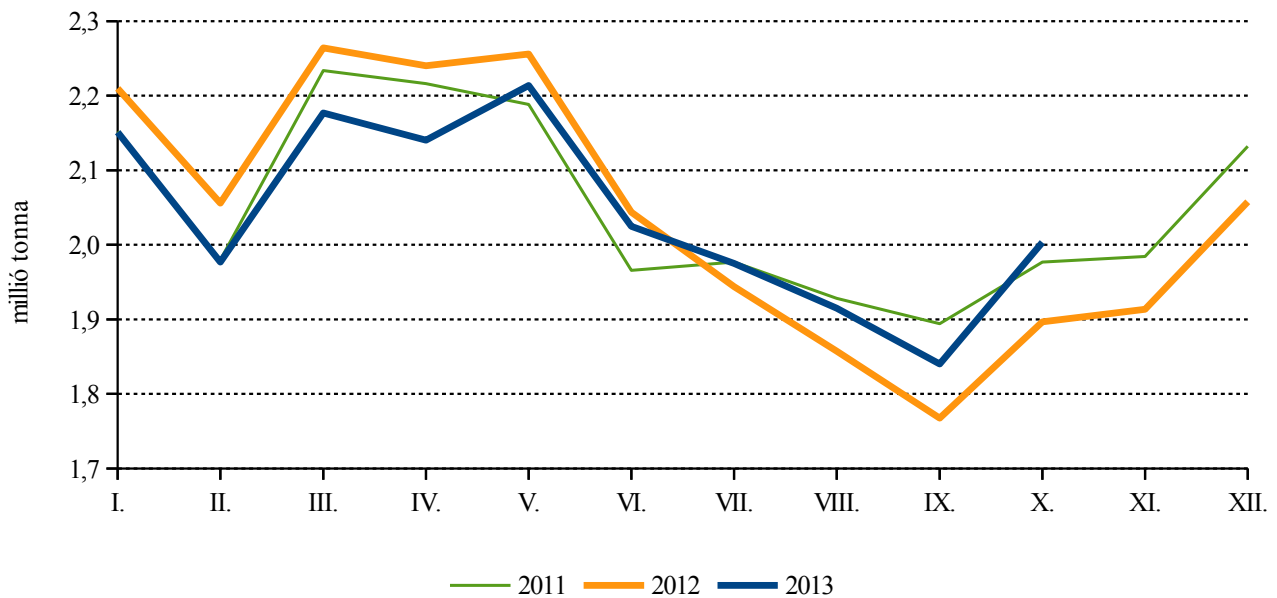
Forrás: DCANZ

30. ábra: A Németországban felvásárolt nyerstej mennyisége

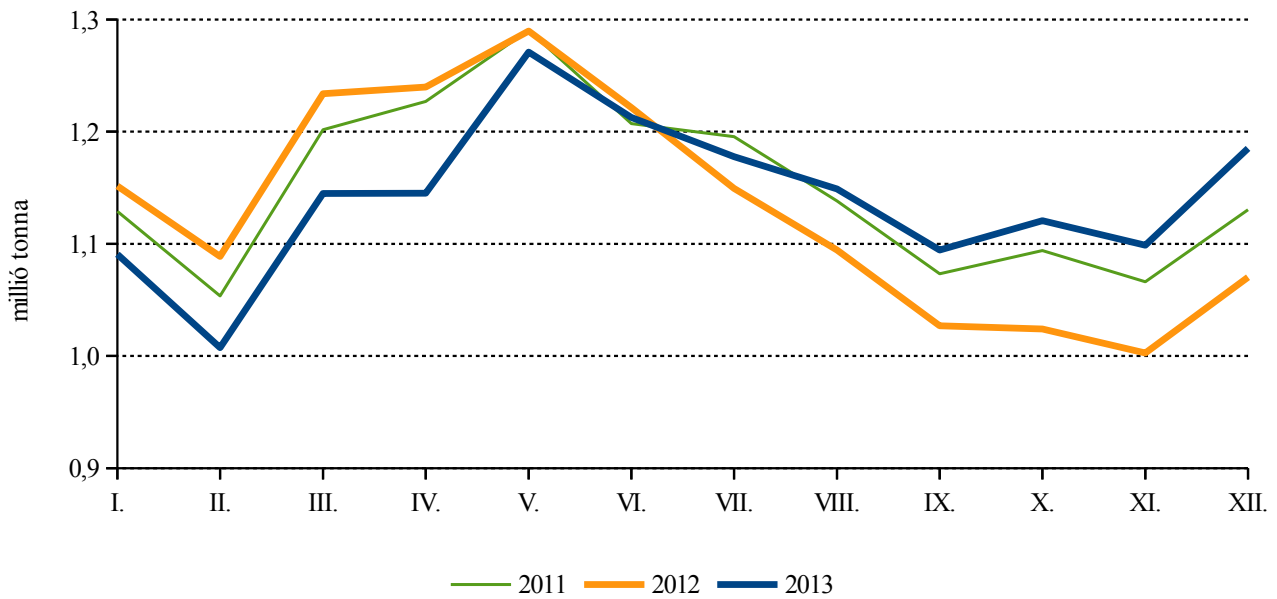
Forrás: BMELV – BLE

31. ábra: A Franciaországban felvásárolt nyerstej mennyisége

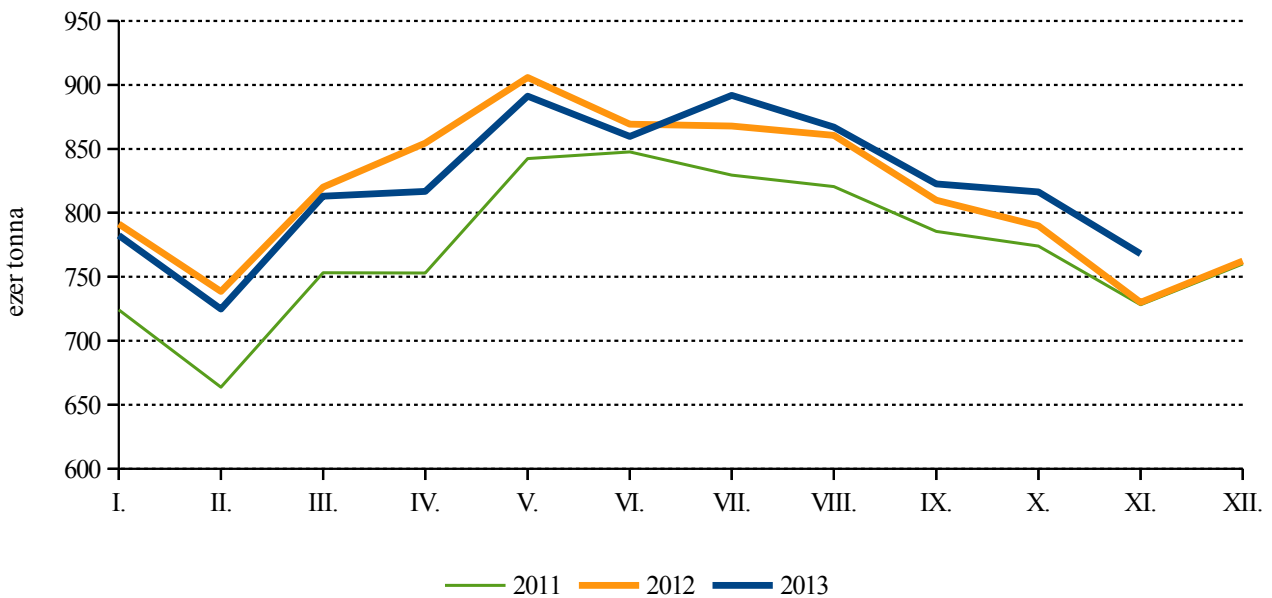
Forrás: FranceAgriMer/SSP – Agreste

32. ábra: Az Egyesült Királyságban felvásárolt nyerstej mennyisége

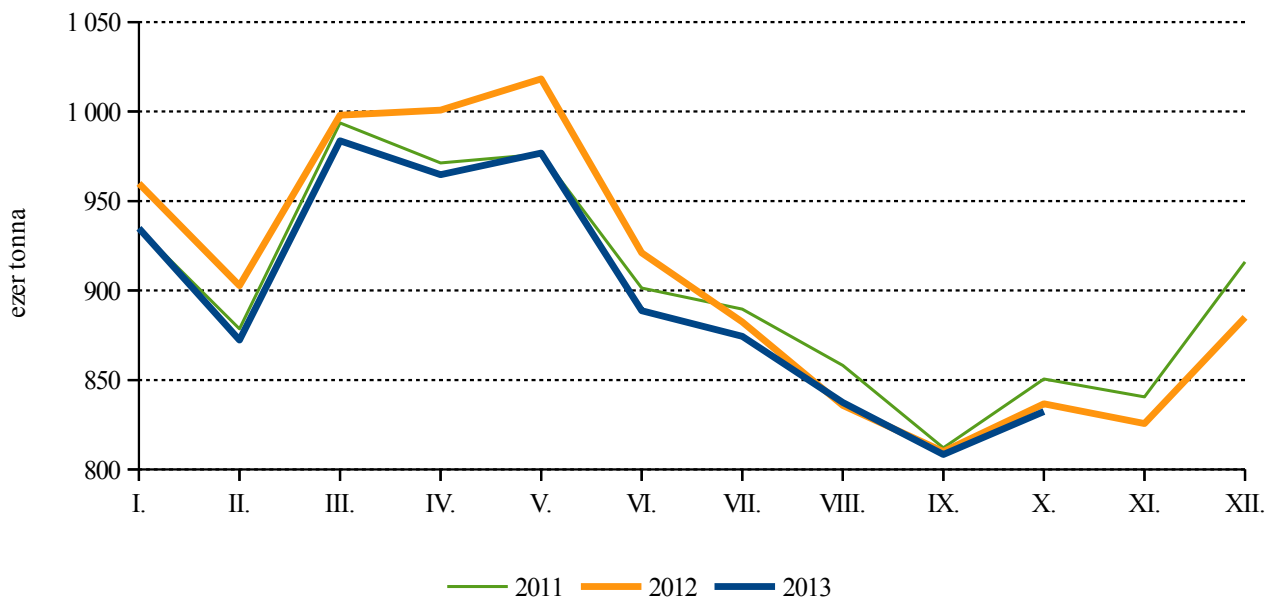
Forrás: DEFRA/RPA

33. ábra: A Lengyelországban felvásárolt nyerstej mennyisége

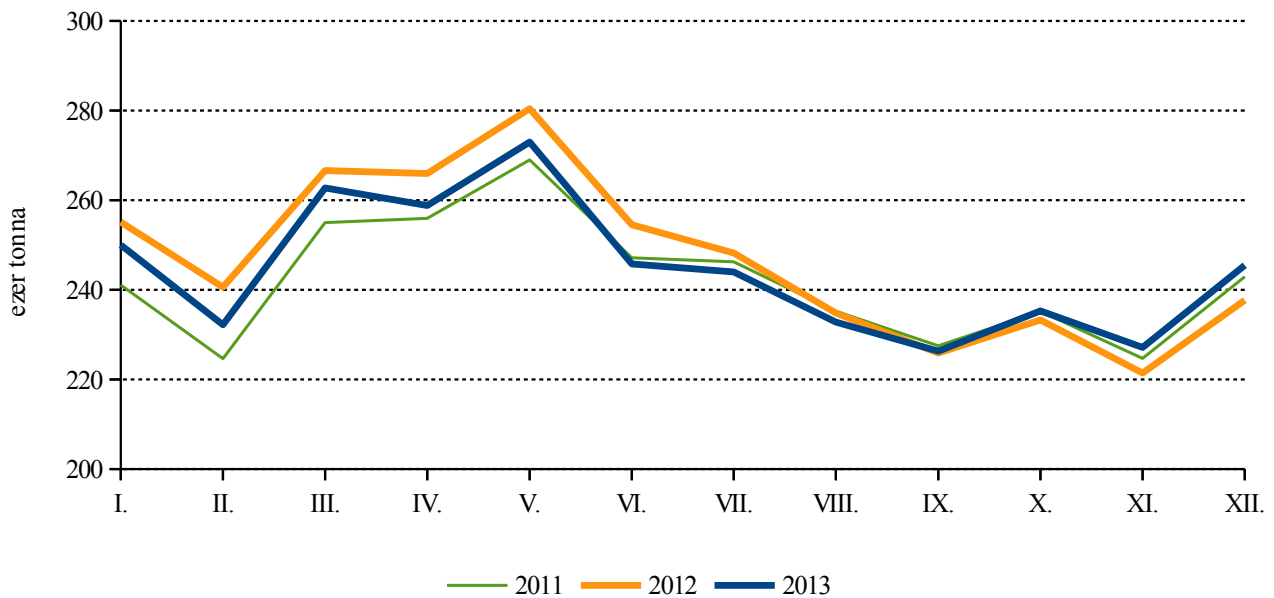
Forrás: GUS – ARR

34. ábra: Az Olaszországban felvásárolt nyerstej mennyisége

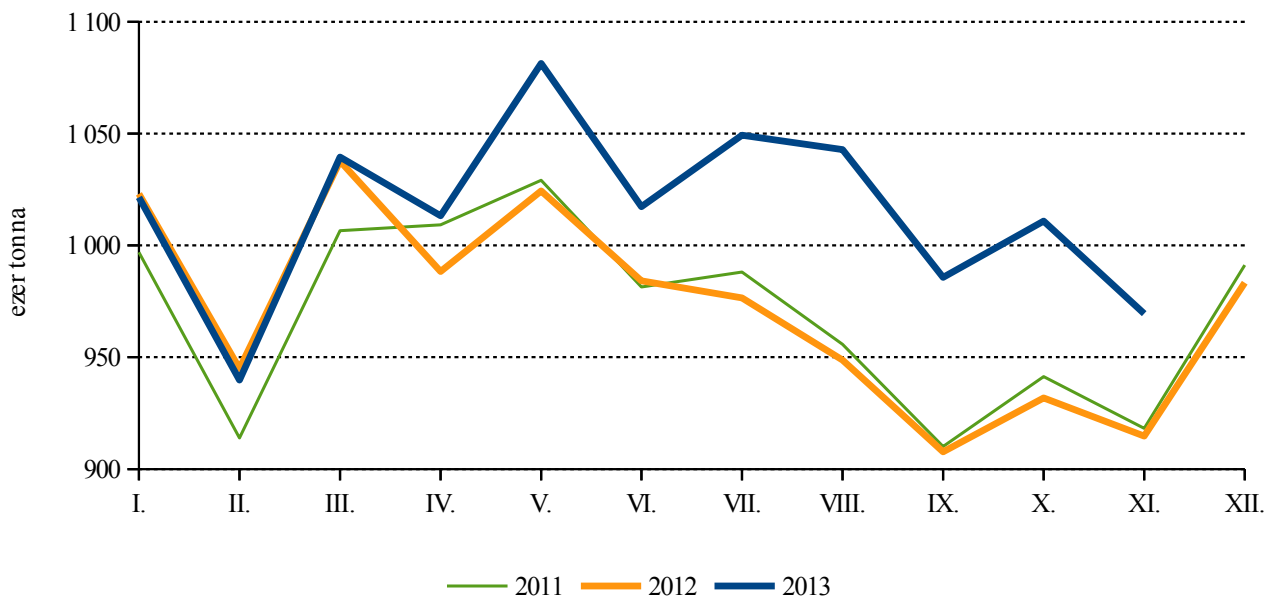
Forrás: AGEA – CLAL

35. ábra: Az Ausztriában felvásárolt nyerstej mennyisége

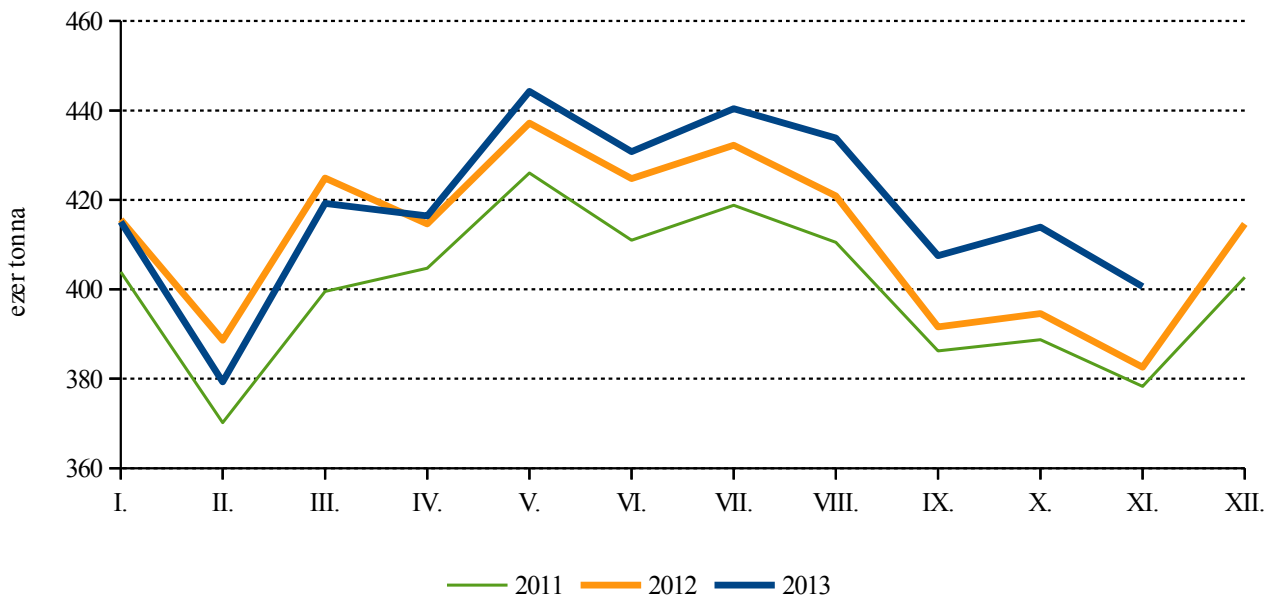
Forrás: AMA

36. ábra: A Hollandiában felvásárolt nyerstej mennyisége

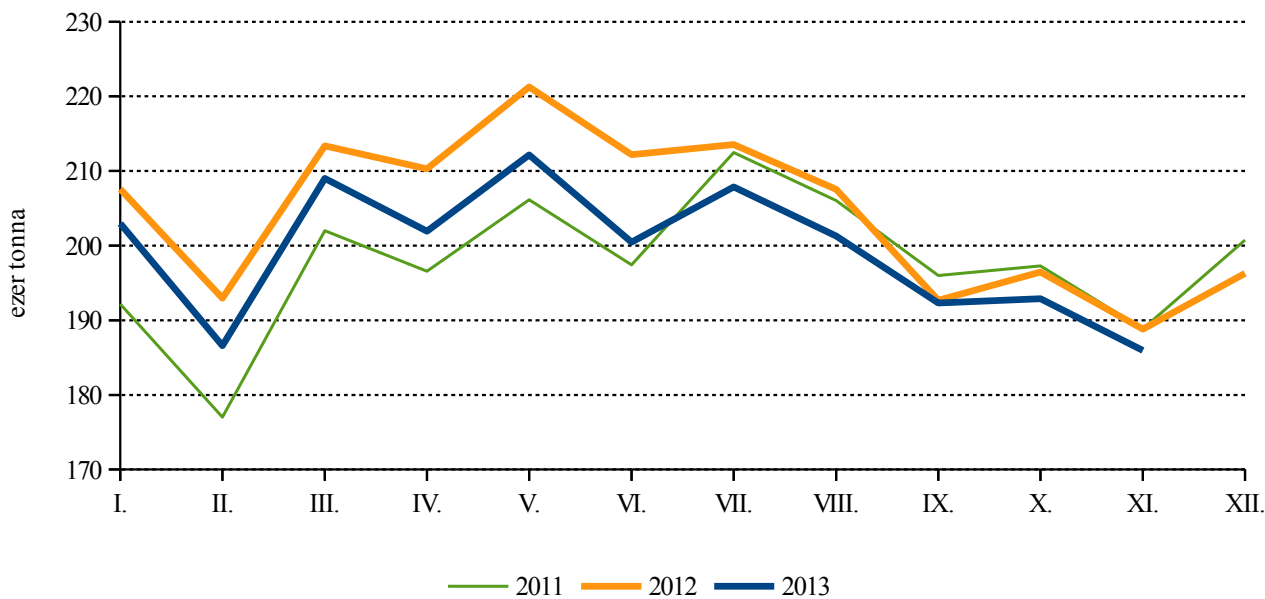
Forrás: CBS

37. ábra: A Dániában felvásárolt nyerstej mennyisége

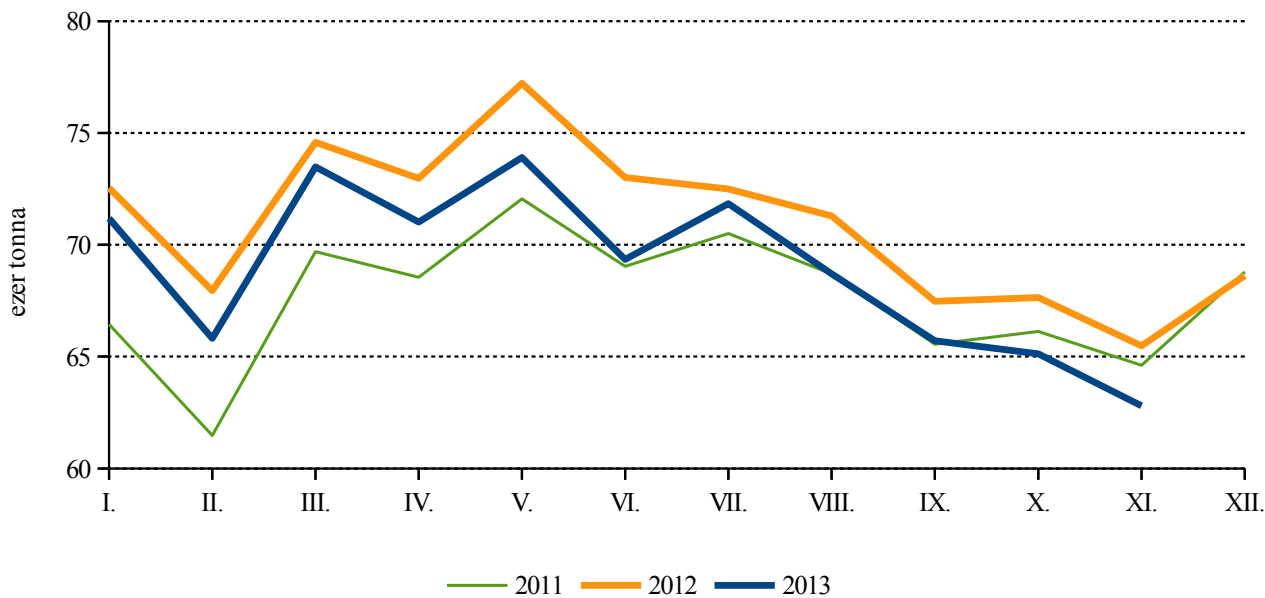
Forrás: DST

38. ábra: A Csehországban felvásárolt nyerstej mennyisége

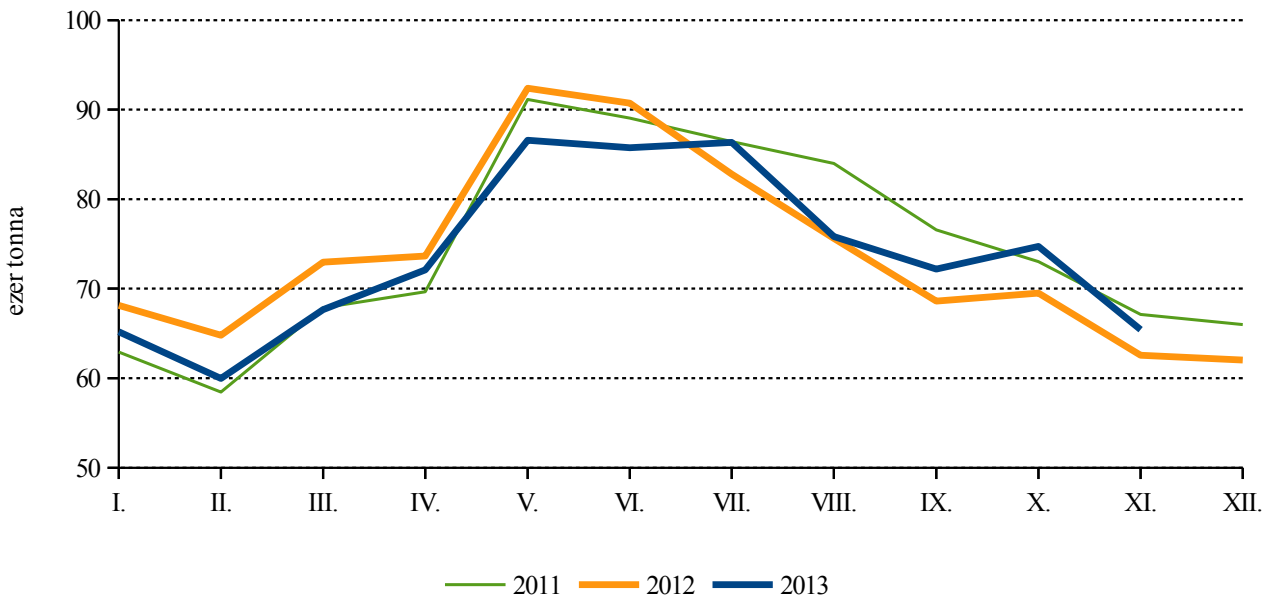
Forrás: MZCR

39. ábra: A Szlovákiában felvásárolt nyerstej mennyisége

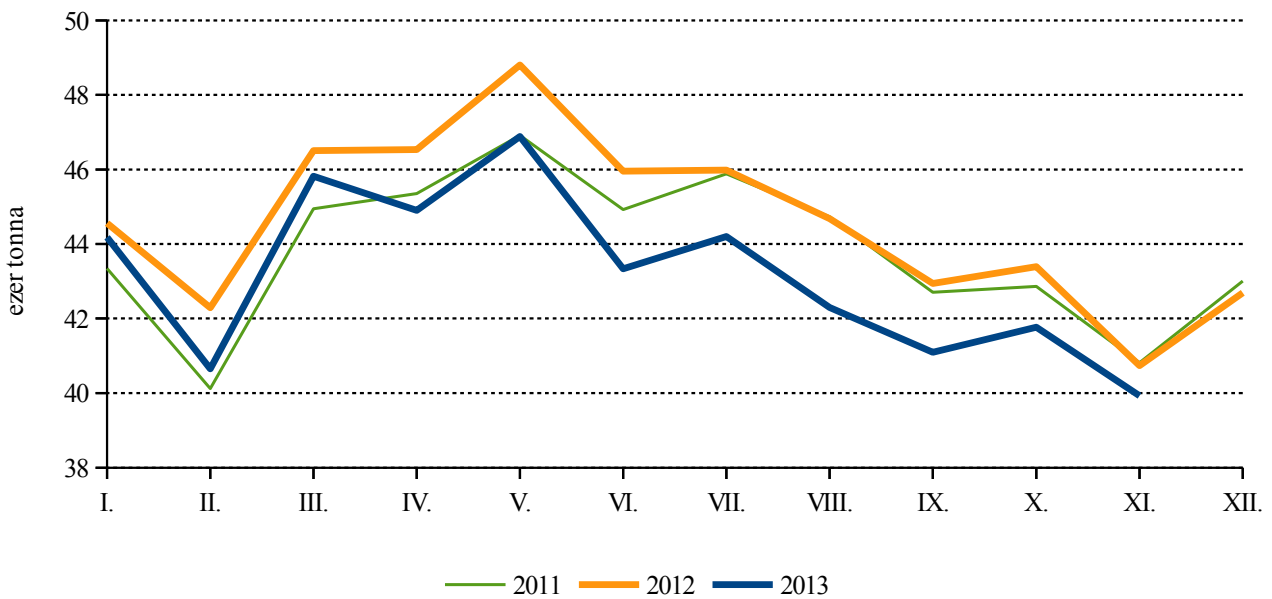
Forrás: PPA ATIS

40. ábra: A Romániában felvásárolt nyerstej mennyisége

Forrás: INSSE

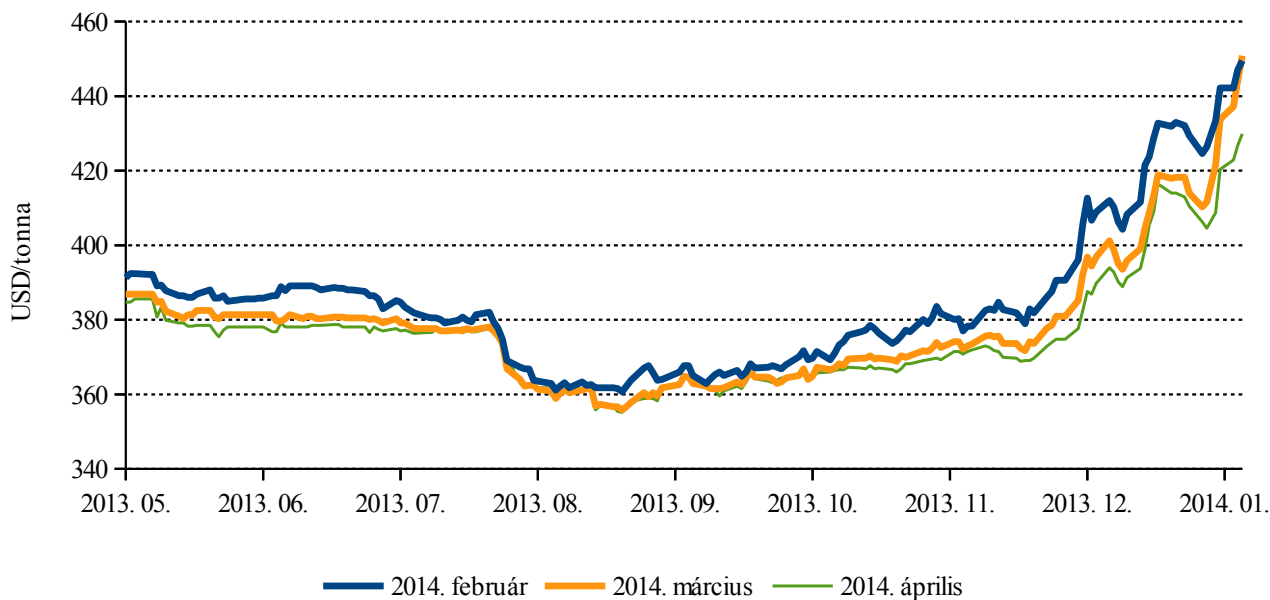
41. ábra: A Szlovéniában felvásárolt nyerstej mennyisége

Forrás: SURS

A tejtermékek határidős jegyzései

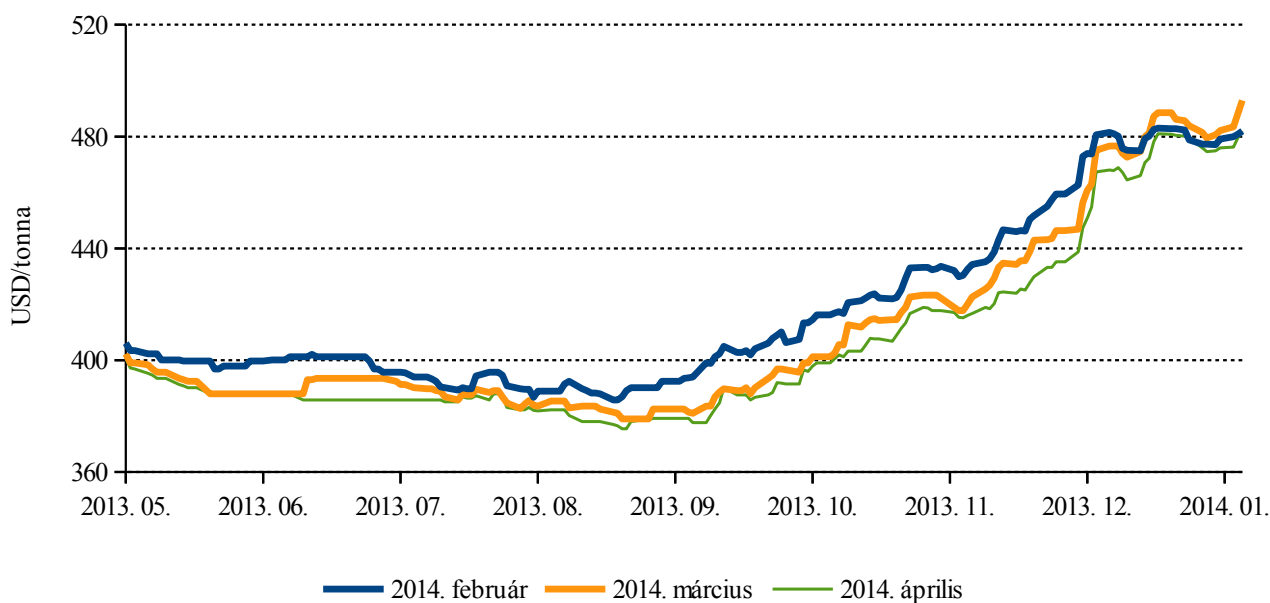
42. ábra: A III. árkategóriájú nyerstej^{a)} jegyzése a chicagói árutőzsdén

^{a)} A kemény sajtok előállításához felhasznált nyerstej.

Forrás: CME (Chicago Mercantile Exchange)

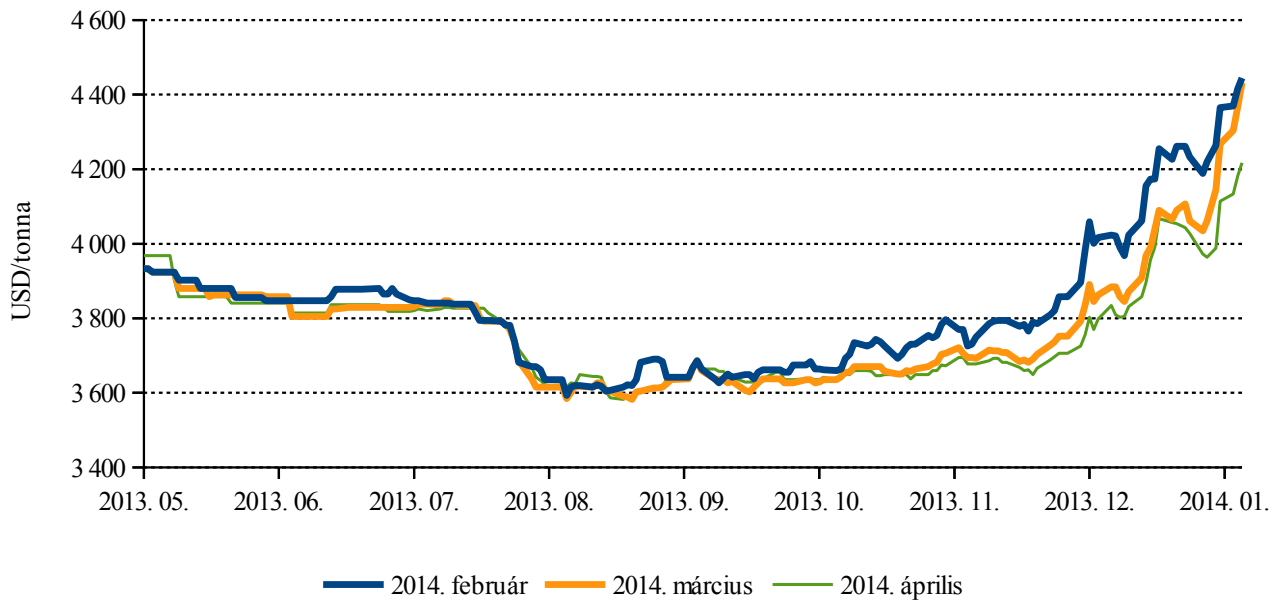
43. ábra: A IV. árkategóriájú nyerstej^{a)} jegyzése a chicagói árutőzsdén

^{a)} A vaj és a tejpör előállításához felhasznált nyerstej.

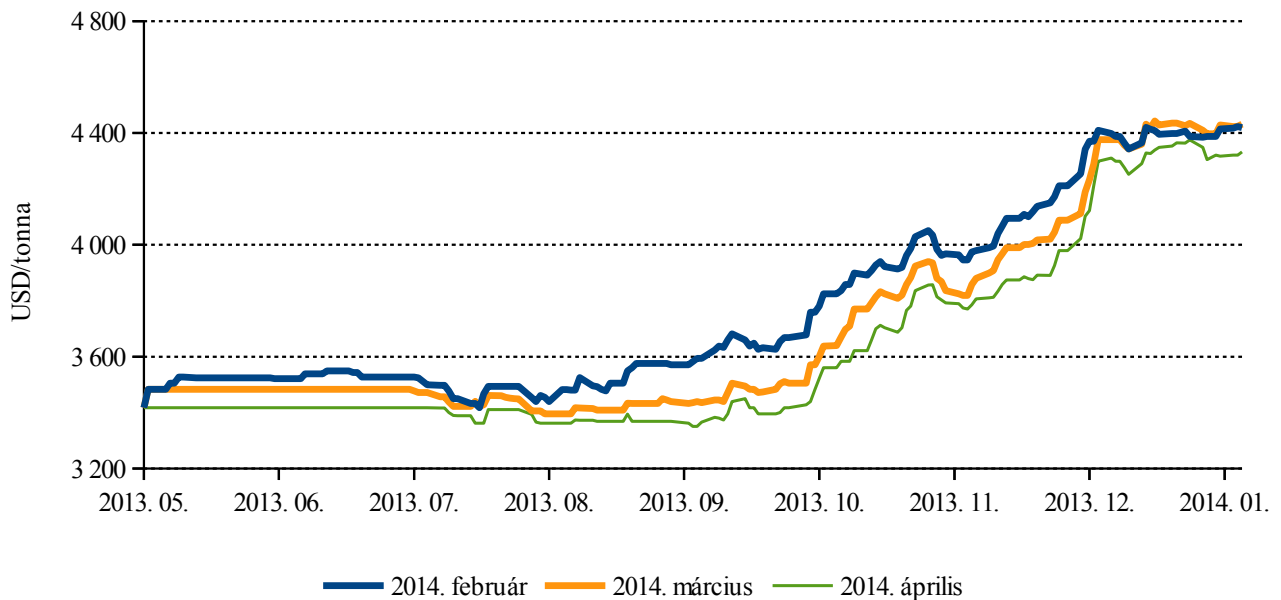
Forrás: CME (Chicago Mercantile Exchange)

44. ábra: A sajt jegyzése a chicagói árutőzsdén

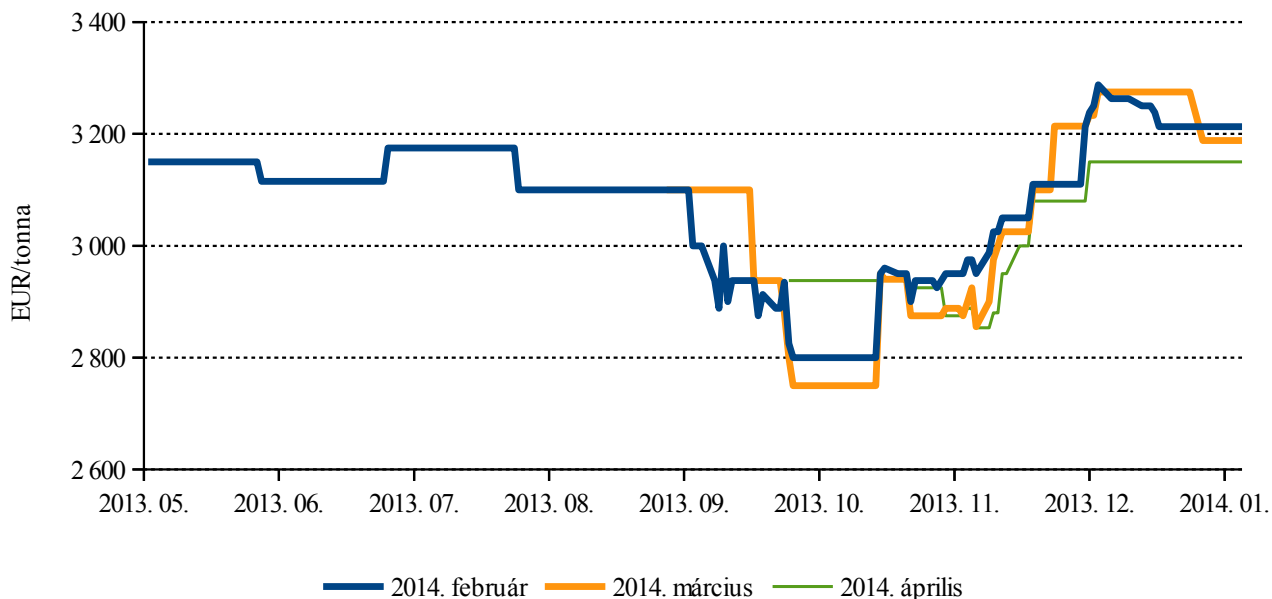
Forrás: CME (Chicago Mercantile Exchange)

45. ábra: A sovány tejpor jegyzése a chicagói árutőzsdén

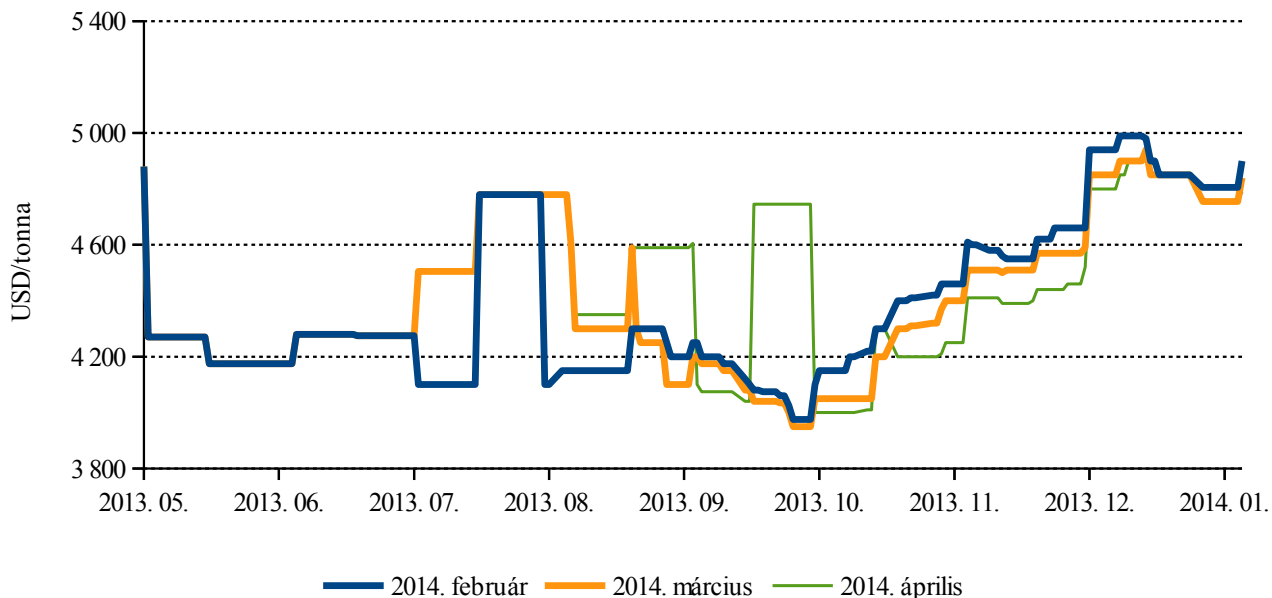
Forrás: CME (Chicago Mercantile Exchange)

46. ábra: A sovány tejpör jegyzése a frankfurti árutőzsdén

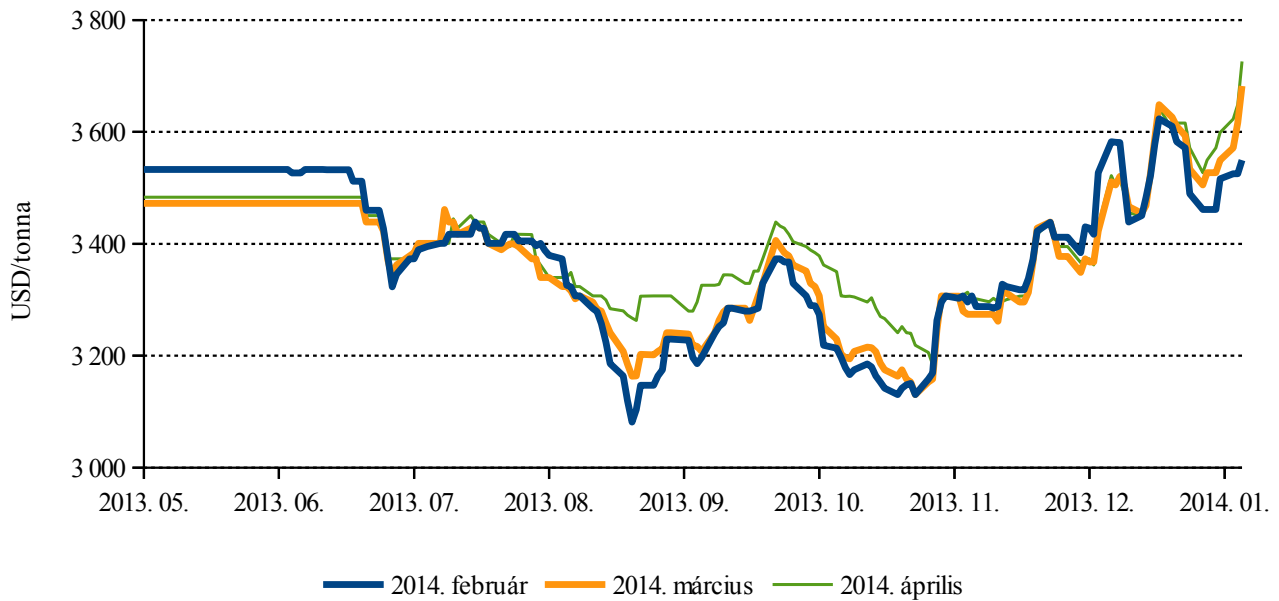
Forrás: Eurex Deutschland Frankfurt/Main

47. ábra: A sovány tejpör jegyzése az új-zélandi árutőzsdén

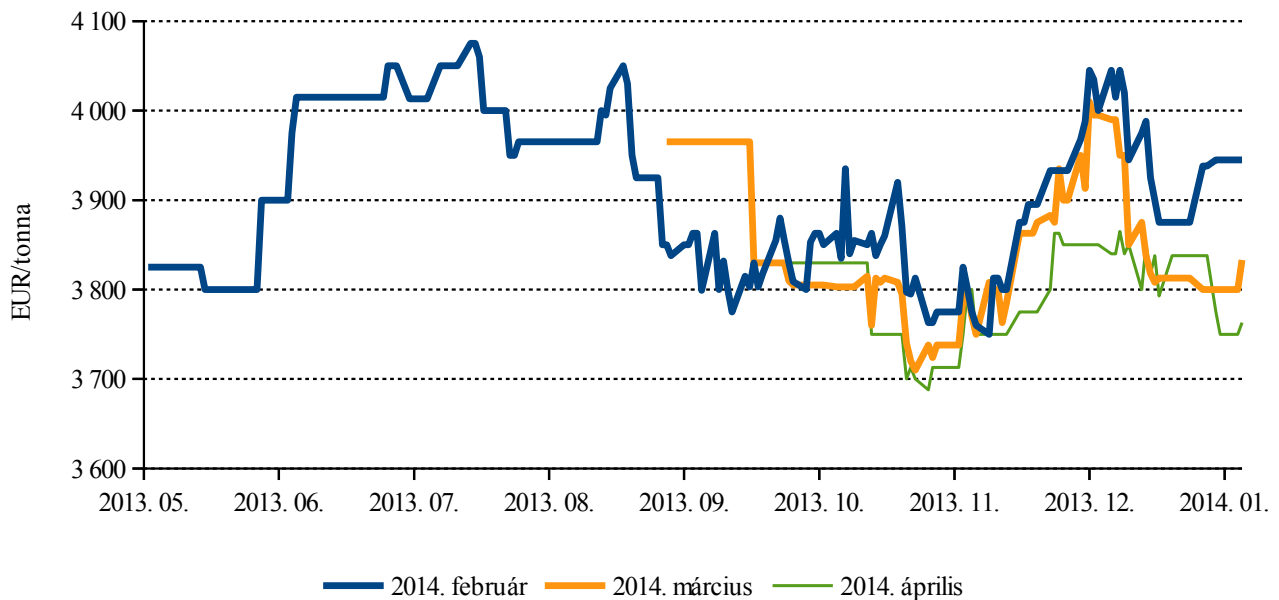
Forrás: NZX (New Zealand Exchange) – Agrifax

48. ábra: A vaj jegyzése a chicagói árutőzsdén

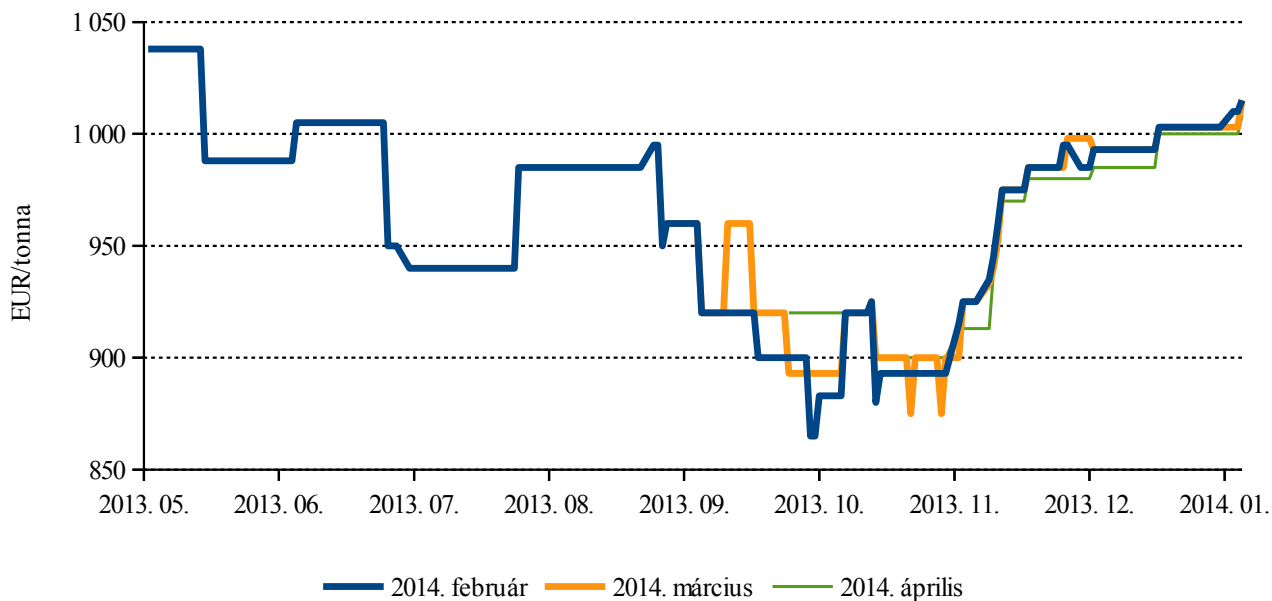
Forrás: CME (Chicago Mercantile Exchange)

49. ábra: A vaj jegyzése a frankfurti árutőzsdén

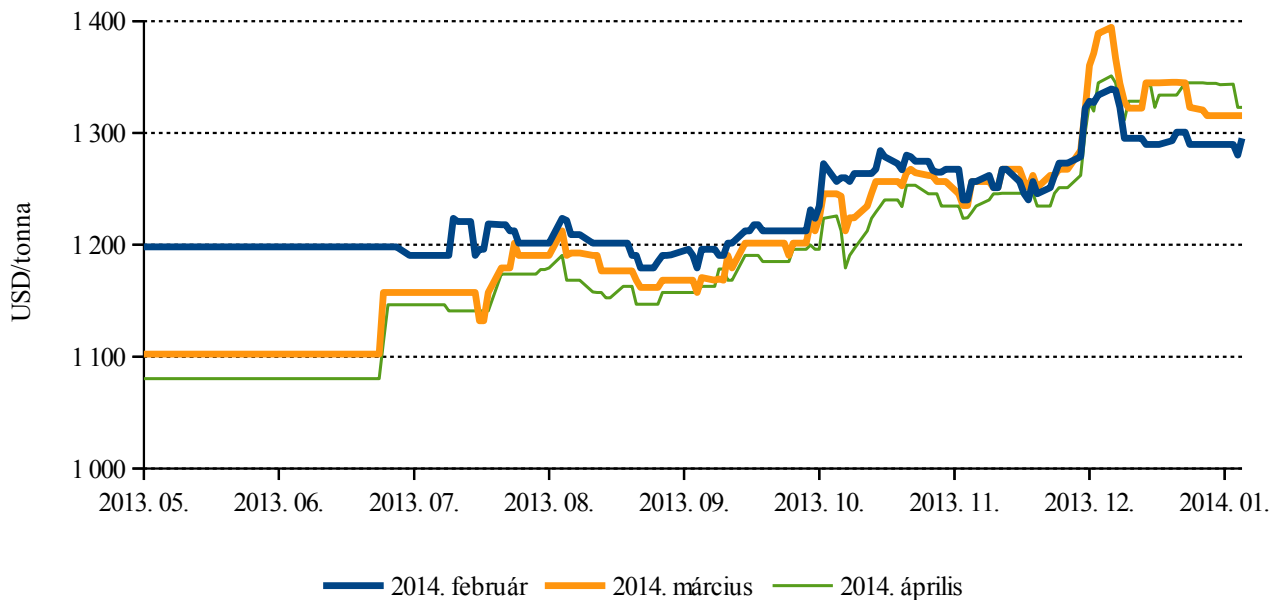
Forrás: Eurex Deutschland Frankfurt/Main

50. ábra: A tejsavópor jegyzése a frankfurti árutőzsdén

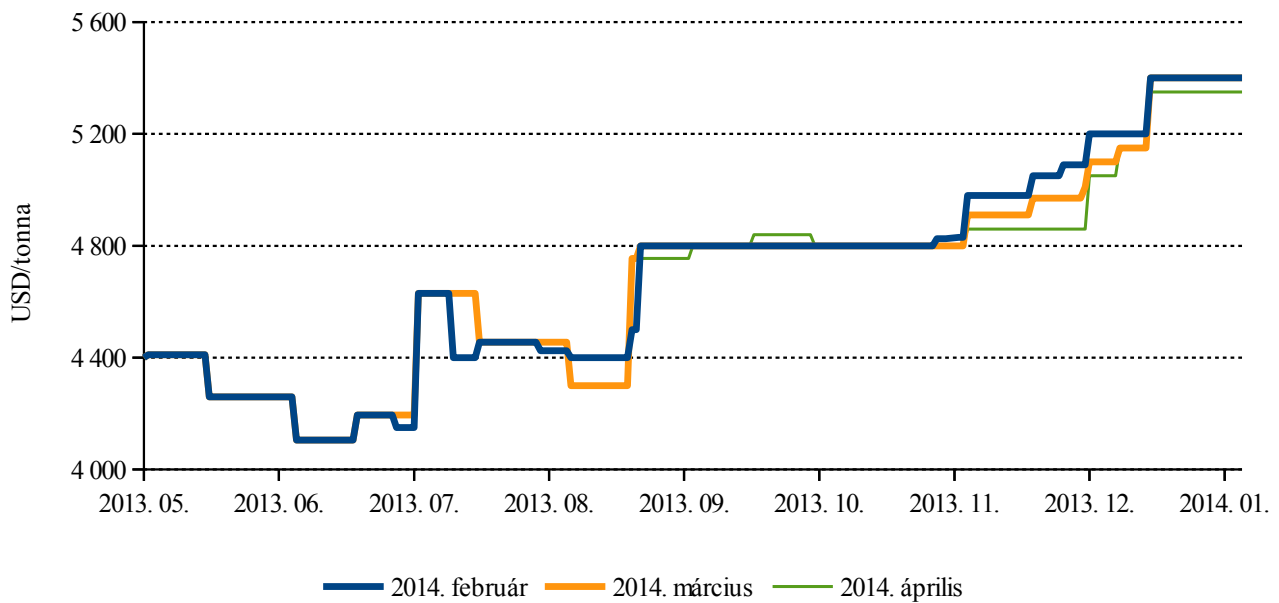
Forrás: Eurex Deutschland Frankfurt/Main

51. ábra: A tejsavópor jegyzése a chicagói árutőzsdén

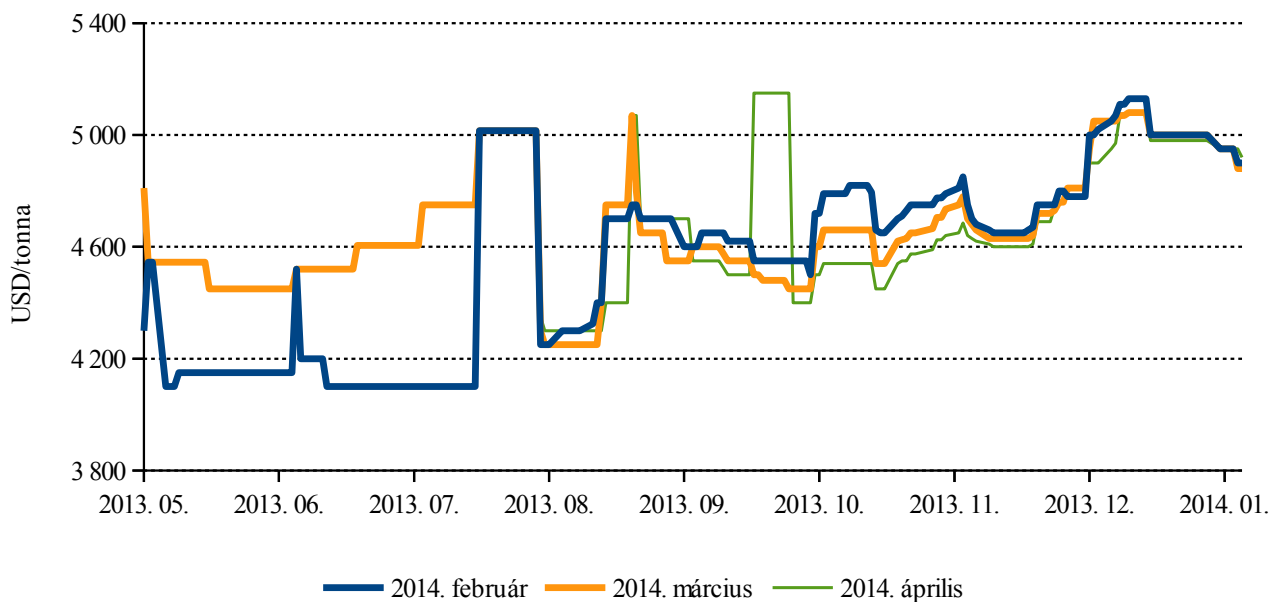
Forrás: CME (Chicago Mercantile Exchange)

52. ábra: A vajzsír jegyzése az új-zélandi árutőzsdén

Forrás: NZX (New Zealand Exchange) – Agrifax

53. ábra: A teljes tejpor jegyzése az új-zélandi árutőzsdén

Forrás: NZX (New Zealand Exchange) – Agrifax

